

INITIAL DRAFT RELEASE

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,
श्री गुरुभ्यो नमः, ह॒रिः ओं ॥

कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता
घनसन्धिः – काण्डं 1

Version Notes:

This is the first initial draft version 0.0 dated September 30, 2020.

This version is a test version to obtain feedback from Vedic Students and Scholars to make further improvements on a collaborative basis through Volunteers.

Kindly note that this book is **not exhaustive nor has every detail that a student may be searching for. This book shall be used only under the guidance/advice of a qualified Guru.**

Introduction Notes:

VedaVMS as a group had reference of “Ganasandhi” book through an article written by a senior Vedic scholar two/three year ago. We searched for the same and could get it through a well wisher last year. This is a scanned copy from an old book. We understand this book is available in Grantha lipi and Telugu lipi. We do not know the source or details of the author(s) of this book, publisher, year and edition. We have requested for the same. Any reader of this book may provide these details if they come to know of the correct source in Grantha lipi which we have used as source material.

We understand that this book is a great handbook for Students learning Gana Paata. This book gives reference to all important vaakyams, prapaatkam wise, in Taittiriya SamihitA for learning Ganam. The original book gives all Katina (difficult) panchaatis in a separate Section. Grammar hints are given in short form. This book also lists dvipadam and has other references which we plan to cover later.

We have attempted to type the same using Baraha transliteration utility in Sanskrit. Based on the feedback and utility and availability of volunteers this book may be compiled in Malayalam, Tamil or other Indian languages that are supported by Baraha or using any other useful software/utility.

Acknowledgements: We would like to express our heartfelt thanks to the Authors, Publishers of the Book and the person who shared the book with our well-wisher. We acknowledge the role of **Shri E Varada Desikan** of Pondicherry for reaching the source copy of the book in PDF form in Grantha lipi.

Note for Usage:

1. We have added our notes and comments in English so that Student gets the reference of the Rules.
2. The original text as typed from “GanaSandhi grantham” book is given in **Bold dark** fonts. Each vaakyam given in Ganasandhi book is serially numbered with reference to panchaati number in SamhitA.
3. We have tried to give sample of Padams, Padams in a Gana vAkyam (Gana purva padam in format of 1,2 / 2,1 / 1,2,3 / 3,2,1 / 1.2.3) and Gana vAkyam on a sample basis only.
4. We have given reference to rules in other books on Jatai and Gana like Jata Mani, Jata DarpaNam and Gana DarpaNam. We have given a note as to whether it is as per per “Gana Sandhi grantham” book (GS) or taken from other books for the benefit of readers.

Whatever is **not in Bold** or marked **in red font** is information for the readers, that it is an additon by VedaVMS Team.

Abbreviations

- GS – Gana Sandhi (this Book)
- PS - prAtiSAkyam
- GD – Gana Darpanam
- JD – Jata Darpanam
- JM – Jata Mani

All the four books mentioned above are available in www.vedavms.in under page SikShA and Lessons.

Special note to readers

- The vaakyams given in each of the prapaataka is numbered serially by us though such numbering is not given in the source.
- The source book has reference to an earlier panchaati and is given sometimes later. For example, a vakyam of TS 1.5.6.3 may be serial numbered by us as 23 based on the order in the Book, but T.S 1.5.6.2 may be given next, which we have numbered as 24.

-
- We have cut and paste vakyam from SamhitA text therefore, sometimes the first and final letters of the vaakyam may have incorrect swaram reference e.g last letter of vakyam is shown as anudAttam, first letter of a vakyam is Swaritam; these may be ignored.
  - Kindly ignore extra spaces given between padams, if any.
  - Please give your valuable suggestions, comments and notify errors to our email id - vedavms@gmail.com

=====

Contents

1 घनसन्धिः – काण्डं 1	6
1.1 प्रथमं काण्डे प्रथमः प्रश्नः (दर्शपूर्णमासौ).....	6
Section 1 - General panchaati	6
Section 2 - Katina Ghana panchaati	20
1.2 प्रथमकाण्डे द्वितीयः प्रश्नः – (अग्निष्टोमे क्रयः)	21
Section 1 - General panchaati	21
Section 2- Katina Ghana panchaati	28
1.3 प्रथमकाण्डे तृतीयः प्रश्नः –(अग्निष्टोमे पशुः).....	29
Section 1 - General panchaati	29
Section 2 - Katina Ghana panchaati	31
1.4 प्रथमकाण्डे चतुर्थः प्रश्नः–(सुत्यादिने कर्तव्या ग्रहाः).....	32
Section 1 - General panchaati	32
Section 2 - Katina Ghana panchaati	36
1.5 प्रथमकाण्डे पञ्चमः प्रश्नः – (पुनराधानं).....	37
Section 1 - General panchaati	37
Section 2 - Katina Ghana panchaati	45
1.6 प्रथमकाण्डे षष्ठः प्रश्नः – (याजमानकाण्डं)	47
Section 1 - General panchaati	47
Section 2 - Katina Ghana panchaati	52
1.7 प्रथमकाण्डे सप्तमः प्रश्नः –(याजमान ब्राह्मणं)	54
Section 1 - General panchaati	54
Section 2 - Katina Ghana panchaati	59
1.8 प्रथमकाण्डे अष्टमः प्रश्नः – (राजसूयः).....	61
Section 1 - General panchaati	61
Section 2 - Katina Ghana panchaati	64

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः हरिःओं

1 घनसन्धिः – काण्डं 1

कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां

1.1 प्रथमं काण्डे प्रथमः प्रश्नः (दर्शपूर्णमासौ)

Section 1 - General panchaati

1. इ॒षे त्वो॒ र्जे त्वा॒ - 1.1.1.1

(Ghanam not given in GS, but given by us from other source as an example)

1.1. प॒दानि॒ – इ॒षे । त्वा॒ । ऊ॒र्जे ।

1.1. घन॒ पूर्॒व प॒दानि॒ – इ॒षे त्वा॒ त्वा॒ इ॒षे इ॒षे त्वा॒ ऊ॒र्जे ऊ॒र्जे त्वा॒
इ॒षे इ॒षे त्वा॒ ऊ॒र्जे ॥

1.1. घन॒ वाक्य॑म् – इ॒षे त्वा॒ त्वे॒ष इ॒षे त्वो॒र्जे ऊ॒र्जे त्वे॒ष इ॒षे त्वो॒र्जे ॥

1.2. प॒दानि॒ – त्वा॒ । ऊ॒र्जे । त्वा॒ ।

1.2 घन॒ पूर्॒व प॒दानि॒ – त्वा॒ ऊ॒र्जे ऊ॒र्जे त्वा॒ त्वा॒ ऊ॒र्जे त्वा॒ त्वा॒
ऊ॒र्जे त्वा॒ त्वा॒ ऊ॒र्जे त्वा॒

1.2. घन॒ वाक्य॑म् – त्वो॒र्जे ऊ॒र्जे त्वा॒ त्वो॒र्जे त्वा॒ त्वो॒र्जे त्वा॒
त्वो॒र्जे त्वा॒ ॥

2. मा वः स्तेन ईशत माऽघशः – 1.1.1.1

(Ghanam not given in GS, but given by us from other source as an example)

2.1. पदानि – मा । वः । स्तेनः ।

2.1. घन पूर्व पदानि – मा वः वः मा मा वः स्तेनः स्तेनः वः

मा मा वः स्तेनः ।

2.1. घन वाक्यम् – मा वो वो मा मा वः स्तेनः स्तेनः वो मा
मा वः स्तेनः ॥

2.2. पदानि – वः । स्तेनः । ईशत ।

2.2. घन पूर्व पदानि – वः स्तेनः स्तेनः वः वः स्तेनः ईशत
ईशत स्तेनः वः वः स्तेनः ईशत ।

2.2. घन वाक्यम् – वः स्तेनः स्तेनो वो वः स्तेन ईशतेशत
स्तेनो वो वः स्तेन ईशत ॥

2.3. पदानि – स्तेनः । ईशत । मा ।

2.3. घन पूर्व पदानि – स्तेनः ईशत ईशत स्तेनः स्तेनः ईशत
मा मा ईशत स्तेनः स्तेनः ईशत मा ।

2.3. घन वाक्यम् – स्तेन ईशतेशत स्तेनः स्तेन ईशत मा
मेशत स्तेनः स्तेन ईशत मा ॥

2.4. पदानि – ई॒श॒त॒ । मा॒ । अ॒घ॒श॒ऽसः॑ ।

2.4. घन पूर्व पदानि – ई॒श॒त॒ मा॒ मा॒ ई॒श॒ते॒श॒त॒ मा॒ अ॒घ॒श॒ऽसः॑
अ॒घ॒श॒ऽसः॑ मा॒ ई॒श॒ते॒श॒त॒ मा॒ अ॒घ॒श॒ऽसः॑ ।

2.4. घन वाक्यम् – ई॒श॒त॒ मा॒ मे॒श॒ते॒श॒त॒ मा॒ ऽघ॒श॒ऽसो॑
ऽघ॒श॒ऽसो॑ मे॒श॒ते॒श॒त॒ मा॒ऽघ॒श॒ऽसः॑ ॥

Note: lopam/elision of 'a' in aqGaSa#(gm)saH with itself

---

3. प्रेयमगाद्धिषणा ब॒र्हि॒रच्छ॑ – 1.1.2.1

(Ghanam not given in GS, but given by us from other source as an example)

3.1. पदानि – प्र॒ । इ॒य॒म् । अ॒गा॒त् ।

3.1. घन पूर्व पदानि – प्र॒ इ॒य॒म् इ॒य॒म् प्र॒ प्र॒ इ॒य॒म् अ॒गा॒त् अ॒गा॒त्
इ॒य॒म् प्र॒ प्र॒ इ॒य॒म् अ॒गा॒त् ।

3.1. घन वाक्यम् – प्रेय॑मि॒य॒म् प्र॒ प्रेय॑म॒गा॒द॒गा॒दि॒य॒म् प्र॒ प्रेय॑म॒गा॒त् ।

3.2. पदानि – इ॒य॒म् । अ॒गा॒त् । धि॒ष॒णा॑ ॥

3.2. घन पूर्व पदानि – इ॒य॒म् अ॒गा॒त् अ॒गा॒त् इ॒य॒म् इ॒य॒म् अ॒गा॒त्
धि॒ष॒णा॑ धि॒ष॒णा॑ अ॒गा॒त् इ॒य॒म् इ॒य॒म् अ॒गा॒त् धि॒ष॒णा॑ ॥

3.2. घन वाक्यम् – इ॒य॒म॒गा॒द॒गा॒दि॒य॒मि॒य॒म॒गा॒द्–धि॒ष॒णा॑ धि॒ष॒णा॑
ऽगा॒दि॒य॒मि॒य॒म॒गा॒द्–धि॒ष॒णा॑ ॥

3.3. पदानि – अगात् । धिषणा । बर्हिः ।

3.3. घन पूर्व पदानि – अगात् धिषणा धिषणा अगात् अगात्
धिषणा बर्हिः बर्हिः धिषणा अगात् अगात् धिषणा बर्हिः ।

3.3. घन वाक्यम् – अगाद्धिषणा धिषणा ऽगादगाद्-धिषणा बर्हिर्
बर्हिर् धिषणा ऽगादगाद्-धिषणा बर्हिः ।

3.4. पदानि – धिषणा । बर्हिः । अच्छ ।

3.4. घन पूर्व पदानि – धिषणा बर्हिः बर्हिः धिषणा धिषणा
बर्हिः अच्छ अच्छ बर्हिः धिषणा धिषणा बर्हिः अच्छ ।

3.4. घन वाक्यम् – धिषणा बर्हिर् बर्हिर् धिषणा धिषणा
बर्हिरच्छाच्छ बर्हिः धिषणा धिषणा बर्हिरच्छ ।

---

4. मा त्वाऽन्वङ्मा तिर्यक् पर्व ते – (1.1.2.1)

पदानि – मा । त्वा । अन्वक् । मा । तिर्यक् । पर्व । ते ।

Note: 'k' changes to 'ng'; elision of 'a' of anvak in both order

---

5. स ते माऽऽस्था दिन्द्रस्य त्वा – (त्रिक्रमम्) – 1.1.2.2
(Ghanam given in GS)

5.1. पदानि – ते । मा । आ । स्थात् ।

5.1. घन वाक्यम् – ते मा मा ते ते मा ऽऽस्थात् स्थादा मा ते ते
मा ऽऽस्थात्

5.2. पदानि – मा । आ । स्थात् ।

5.2. घन वाक्यम् – मा ऽऽस्थात् स्थादा मा मा ऽऽस्थात्

पदानि – आ । स्थात् । इन्द्रस्य ।

घन वाक्यम् – आ स्थात् स्थादा स्था दिन्द्रस्येन्द्रस्य स्थादा
स्था दिन्द्रस्य

---

6. उर्वन्तरिक्षमन्विहि देवंगमं - (कम्पम्) – 1.1.2.2 (exp not in GS)

उरु । अन्तरिक्षम् । अनु । इहि । देवङ्गमम् ।

पदानि – उरु अन्तरिक्षम् अन्तरिक्षम् उरु उरु अन्तरिक्षम्

वाक्यम् – उर्वन्तरिक्षमन्तरिक्षमुरु(1)र्वन्तरिक्षम्

Note: when uru+antarikSham combines in many places creating a PraSliShta Kampam.

---

7. ऋतावरी रूर्मिणी र्मधुमत्तमा – 1.1.3.1

ऋतावरीः । रूर्मिणीः । र्मधुमत्तमाः ।

(Ghana vaakyam not given here in Ghana Sandhi (GS)

(The following Ghana vaakyam is taken from Ghana Darpanam [GD] 18 and 78. Example given for Swarabhakti when Ru follows)

7.1 घन वाक्यम् – ऋतावरी रूर्मिणी रूर्मिणीर्. ऋतावरीर्.

ऋतावरी रूर्मिणीर् र्मधुमत्तमा र्मधुमत्तमा रूर्मिणीर्.

ऋतावरीर्. ऋतावरी रूर्मिणीर् र्मधुमत्तमः ।

7.2. पदानि – मा । ह्वाः । वसूनाम् ।

7.2. घन पूर्व पदानि – मा ह्वाः ह्वाः मा मा ह्वाः वसूनाम्
वसूनाम् ह्वाः मा मा ह्वाः वसूनाम् ।

7.2 घन वाक्यम् – मा ह्वार् ह्वार् मा मा ह्वार् वसूनाम् वसूनाम्
ह्वार् मा मा ह्वार् वसूनाम् ।

Note: Visargam is 'r' for padam hvAH. PS 8.8

---

8. सोमेन त्वाऽऽतनच्मीन्द्राय दधि – 1.1.3.1

सोमेन । त्वा । आ । तनच्मि । इन्द्राय । दधि ।

---

9. धूरसि धूर्व धूर्वन्तं धूर्व तं योऽस्मान् धूर्वति तं धूर्वयं वयं
धूर्वामस्त्वं - 1.1.4.1

पदानि – धूः । असि । धूर्व । धूर्वन्तम् । धूर्व । तम् । यः ।
अस्मान् । धूर्वति । तम् । धर्व । यम् । वयम् । धूर्वामः । त्वम् ।

---

10. त्वा हिंसिष मुरु वाताय – 1.1.4.2

त्वा । हिंसिषम् । उरु । वाताय ।

---

11. इदं देवाना मिदमु नः सह – 1.1.4.2

इदम् । देवानाम् । इदम् । उ । नः । सह ।

---

12. सु॒वर॑भि॒ वि॒ ख्ये॑षं – (कम्पम्) – 1.1.4.2

सु॒वः॑ । अ॒भि । वि । ख्ये॑षम् ।

---

13. अ॒न्वि॒ह्यदि॒त्यास्त्वो॒पस्थे॑ – 1.1.4.2

अ॒नु । इ॒हि । अ॒दि॒त्याः । त्वा । उ॒पस्थ॑ ॥

---

14. दे॒वो वः॑ स॒वि॒तोत् पु॒नातु॑ – 1.1.5.1

दे॒वः । वः॑ । स॒वि॒ता । उत् । पु॒नातु॑ ।

---

15. आ॒पो दे॒वीर॒ग्रेपु॒वो अ॒ग्रेगु॒वोऽग्रे॑ ॥ – 1.1.5.1

Gana vAkyam for 15 given in GS and also in GD 49 & 94.

Note: PS 11.16 there is no elision after word/padam- puvaH

15.1. प॒द॒नि – दे॒वीः । अ॒ग्रेपु॒वः । अ॒ग्रेगु॒वः ।

15.1. घन वाक्यम् – दे॒वी र॒ग्रेपु॒वो अ॒ग्रेपु॒वो दे॒वीर् दे॒वी

र॒ग्रेपु॒वो अ॒ग्रेगु॒वो ऽग्रेगु॒वो ऽग्रेपु॒वो दे॒वीर् दे॒वी र॒ग्रेपु॒वो अ॒ग्रेगु॒वः ॥

15.2. प॒द॒नि – अ॒ग्रेपु॒वः । अ॒ग्रेगु॒वः । अ॒ग्रे ॥

15.2. घन वाक्यम् – अ॒ग्रेपु॒वो अ॒ग्रेगु॒वो ऽग्रेगु॒वो ऽग्रेपु॒वो

अ॒ग्रेपु॒वो अ॒ग्रेगु॒वो ऽग्रे ऽग्रे ऽग्रेगु॒वो ऽग्रेपु॒वो अ॒ग्रेपु॒वो अ॒ग्रेगु॒वोऽग्रे॑ ॥

15.3. पदानि – अ॒ग्रे॒गु॒वः । अ॒ग्रे॑ । इ॒मम् ।

15.3. घन वाक्यम् – अ॒ग्रे॒गु॒वो ऽग्रे॑ ऽग्रे॑ ऽग्रे॒गु॒वो ऽग्रे॒गु॒वो
ऽग्र॑ इ॒म मि॒म म॒ग्रे॑ ऽग्रे॒गु॒वो ऽग्रे॒गु॒वो ऽग्र॑ इ॒मम् ।

---

16. अ॒द्रि॒रसि॑ वा॒नस्प॒त्यः स इ॒दं दे॒वेभ्यो॑ ह॒व्यं सु॒शमि॑ शमि॒
ष्वेष॒मा व॒दोर्ज॒मा वद॑ द्यु॒मद्व॑दत व॒यं – 1.1.5.2

अ॒द्रिः । अ॒सि । वा॒नस्प॒त्यः । सः । इ॒दम् । दे॒वेभ्यः॑ । ह॒व्यम् ।
सु॒शमि॑ । शमि॒ष्व । इ॒षम् । आ । व॒द । ऊ॒र्जम् । आ । व॒द ।
द्यु॒मत् । व॒दत॑ । व॒यम् ।

---

17. अ॒पा॒ग्ने ऽग्नि॒मामा॑दं जहि॒ निः – 1.1.7.1

उ॒प । अ॒ग्ने । अ॒ग्निम् । आ॒माद॑म् । ज॒हि । निः ।

---

18. व॒त इ॒न्द्रवा॒यू वि मु॒ञ्चतां॑ ॥ – 1.1.7.2

व॒ते । इ॒न्द्रवा॒यू । वि । मु॒ञ्च॒ताम् ॥

---

19. श्र॒पय॑तु व॒र्षि॒ष्ठे अ॒धि ना॒के – 1.1.8.1

अ॒धि । ना॒के॑ । = (अ॒धि ना॒के ना॒के ऽद्ध्य॑धि ना॒के॑)

Note: PS 11.16 there is no elision after word/padam- var.ShiShThe

---

20. मू॒लं मा हि॒॒सि॒षम॑प॒हतो॒ऽरुः॑ – 1.1.9.1

मू॒लम् । मा । हि॒॒सि॒षम् । अ॒प॒हतः॑ । अ॒रुः॑ । पृ॒थि॒व्यै ।

---

21. तमतो॑ मा॒ मौ॒गर॑रुस्ते – 1.1.9.2 & 1.1.9.3

मा॒ । मौ॒क् । = (मा॒ मौ॒ङ् मौ॒ङ् मा॒)

---

22. कर्म॑ कृ॒ण्वन्ति॑ वे॒धस॑ ऋ॒तम॑स्यृ॒तस॑दनम॒स्यृ॒तश्री॑रसि॒
धा॑ अ॒सि स्व॒धा अ॒स्युर्वी॑ चा॒सि व॒स्वी चा॒सि पु॒रा – 1.1.9.3

पदानि॑ – कर्म॑ । कृ॒ण्वन्ति॑ । वे॒धसः॑ । ऋ॒तम् । अ॒सि । ऋ॒तस॑दनम् ।
अ॒सि । ऋ॒तश्रीः॑ । अ॒सि । धाः॑ । अ॒सि । स्व॒धा । अ॒सि ।
उर्वी॑ । च॒ । अ॒सि । व॒स्वी॑ । च॒ । अ॒सि । पु॒रा ।

Ghana Vaakyam not given here in GS, but taken from Jata
& Ghanan DarpaNam – JD 55/ GD 76

पदानि॑ – अ॒सि । उर्वी॑ । च॒ ।

घन॑ पूर्वं पदानि॑ – अ॒स्यि॒ उर्वी॑ उर्वी॑ अ॒सि अ॒सि उर्वी॑ च॒ च॒
उर्वी॑ अ॒सि अ॒सि उर्वी॑ च॒ ।

घन॑ वाक्यम् – अ॒स्युर् व्यू॒र् व्य॒स्यस्युर्वी॑ च॒ चो॒र्व्यस्य॑ स्युर्वी॑ च॒ ।

---

23. तेजसा॑ नि॒ष्टपा॑मि – 1.1.10.1

तेज॑सा । नि॒रिति॑ । त॒पामि॑ । = (नि॒र् णि॒ष्टेज॑सा)

Note : PS 6.5 't' followed by niH becomes 'ShT'(in both order)

---

24. स॒प॒त्नदं॑भनमद॒ब्धासो॑ अ॒दाभ्यं॑ ॥ (अ॒लोपम्) – 1.1.10.2

स॒प॒त्नद॑म्भम् । अ॒द॒ब्धासः॑ । अ॒दाभ्य॑म् ॥

Note: PS 11.16 there is no elision after word/padam- adabdhAsaH

---

25. चक्षु॑षा॒ऽव॑क्षे सु॒प्रजा॒स्त्वाय॒ तेजो॑ऽसि तेजो॑ऽनु प्र ह्यग्नि॑स्ते

1.1.10.3

(अनु॑ । प्रेति॑) = (प्राण्वनु॑)

चक्षु॑षा । अव॑ । ईक्षे॑ । सु॒प्रजा॒त्वाय॑ । तेजः॑ । अ॒सि । तेजः॑ ।

अनु॑ । प्रेति॑ । इ॒हि । अ॒ग्निः ।

PS 7.5 'n' followed by pra becomes N even when 'a' intervenes

---

26. ऊ॒र्ग्व॑व ब॒र्हि॒षद्भ्य॑ ऊ॒र्जा पृ॒थि॒वीं – 1.1.11.1

ऊ॒र्क् । भ॒व । ब॒र्हि॒षद्भ्यः॑ । ऊ॒र्जा । पृ॒थि॒वीम् ।

27 यज॑मानस्य परि॒धि॒रिड॑ ईडितः – 1.1.11.2

यज॑मानस्य । परि॒धिः । इडः॑ । = (इड॑स्परिधिः)

Ghana Vaakyam not given here in GS, but taken from Jata
& Ghanan DarpaNam –GD 40-ref PS 8.23 visargam aH followed by 'p'

प॒दानि॑ – यज॑मानस्य । परि॒धिः । इडः॑ ।

घन॑ पूर्वं प॒दानि॑ – यज॑मानस्य परि॒धिः परि॒धिः यज॑मानस्य

यज॑मानस्य परि॒धिः इडः॑ इडः॑ परि॒धिः यज॑मानस्य ।

घन॑ वाक्यम् – यज॑मानस्य परि॒धिः परि॒धिर् यज॑मानस्य यज॑मानस्य

परि॒धि रिड॑ इड॑ स्परि॒धिर् यज॑मानस्य यज॑मानस्य परि॒धि रिडः॑ ।

पदानि – परिधिः । इडः । ईडितः ।

घन पूर्व पदानि – परिधिः इडः इडः परिधिः परिधिः इडः

ईडितः ईडितः इडः परिधिः परिधिः इडः ईडितः ।

घन वाक्यम् – परिधि रिड इड स्परिधिः परिधि रिड ईडित

ईडित इड स्परिधिः परिधि रिड ईडितः ।

---

28. अग्ने बृहन्तमद्ध्वरे विशो = 1.1.11.2 (alopam)

अग्ने॑ । बृ॒हन्त॑म् । अ॒द्ध्व॒रे । वि॒शः । = (अद्ध्वरे अद्ध्वरे)

---

29. जुह्वेह्यग्निस्त्वा ह्वयति देवयज्याया उपभृदेहि देवः – 1.1.12.1

जुहु॑ । आ । इ॒हि । अ॒ग्निः । त्वा । ह्व॒यति॑ । दे॒व॒य॒ज्या॒यै॑ । उप॑भृत् ।
आ । इ॒हि । दे॒वः ।

---

30. अग्नाविष्णू मा वामव क्रमिषं वि जिहाथां मा मा सं ताप्तं –

1.1.12.1

अग्ना॑विष्णू । वा॒म् । अ॒व । क्र॒मि॒षम् । वि । जि॒हा॒था॒म् । मा ।
मा । स॒म् । ता॒प्तम् ।

---

31. ऊर्ध्वो अद्ध्वरो दिविस्पृश – 1.1.12.1 = (अद्ध्वरो अद्ध्वरः)

ऊ॒र्ध्वः । अ॒द्ध्व॒रः । दि॒वि॒स्पृ॒शम् ।

---

32. दु॒श्च॒रि॒ता॒दा॒ मा॒ सु॒च॒रि॒ते॒ भ॒ज – 1.1.12.1

दु॒श्च॒रि॒ता॒त् । ए॒ति॒ । मा॒ । सु॒च॒रि॒ते॒ । भ॒ज॒ ।

---

33. प्र॒स॒वे॒नो॒द्ग्रा॒भे॒णो॒द॒ग्र॒भी॒त् ।

अ॒था स॒प॒त्ना॒ꣳ इ॒न्द्रो॑ मे॒ नि॒ग्रा॒भे॒णा॒ध॒राꣳ अ॒कः॑ ॥ – 1.1.13.1

प्र॒स॒वे॒न॒ । उ॒द्ग्रा॒भे॒ण॒ । उ॒त् । अ॒ग्र॒भी॒त् ॥ अ॒थ॒ । स॒प॒त्ना॒न् । इ॒न्द्रः॑ ।
मे॒ । नि॒ग्रा॒भे॒ण॒ । अ॒ध॒रा॒न् । अ॒कः॑ ॥

अ॒थ॒ । स॒प॒त्ना॒न् । = (स॒प॒त्नाꣳ अ॒थाथ॑)

अ॒ध॒रा॒न् । अ॒कः॑ ॥ (अ॒ध॒राꣳ अ॒ध॒रा॒न् । अ॒क॒र॒कः॑ ।)

Ref PS 9.22 - n to gm rule before vowel

---

34. अ॒था स॒प॒त्ना॒नि॒न्द्रा॒ग्नी॑ मे॒ – 1.1.13.1

अ॒थ॒ । स॒प॒त्ना॒न् । इ॒न्द्रा॒ग्नी॑ । मे॒ । = (स॒प॒त्ना॒न॒था॒था॑)

---

35. ने॒देष॑ त्वद॒प॒चे॒त॒या॒तै – 1.1.13.2

न॒ । इ॒त् । ए॒षः॑ । त्वत् । अ॒प॒चे॒त॒या॒तै॑ ।

---

36. अ॒ग्ने॑ ऽद॒ब्धा॒यो ऽशी॒त॒त॒नो॑ पा॒हि – 1.1.13.3

अ॒ग्ने॑ । अ॒द॒ब्धा॒यो॒ । अ॒शी॒त॒त॒नो॑ । पा॒हि॒ ।

(अ॒द॒ब्धा॒यो ऽद॒ब्धा॒यो अ॒शी॒त॒त॒नो॑ अ॒शी॒त॒त॒नो॑ अ॒द॒ब्धा॒यो ऽग्ने॑ ऽग्ने॑)

---

37. उ॒भा वा॒मिन्द्रा॑ग्नी –(अलोप अनुवाकम्)–1.1.14.1 to 1.1.14.4

---

38. अ॒श्रव॑ꣳ हि भू॒रिदा॑वत्तरा वां वि॒जामा॑तुरु॒त वा घा॑ स्या॒लात् ।

1.1.14.1

अ॒श्रव॑म् । हि । भू॒रिदा॑वत्तरा । वा॒म् ॥ वि॒जामा॑तुः । उ॒त । वा॒ । घ॒ ।
स्या॒लात् ॥

---

39. उ॒भा हि वाꣳ सु॒हवा॑ जो॒हवी॑मि – 1.1.14.2

उ॒भा । हि । वा॒म् । सु॒हवा॑ । जो॒हवी॑मि ।

---

40. व॒यमु॑ त्वा पथ॑स्पते॒ रथं॑ – 1.1.14.2

व॒यम् । उ॒ । त्वा॒ । पथः॑ । प॒ते । रथ॑म् ।

Note the rules for 'u' as separate padam. Refer to your Guru. Normally between u and following vowel 'v' is added- u+u becomes uvu. But u becomes v after 'a' and 'A'. u+u becomes 'U' (long); for example before tat, tasmAt, vayam, tam. Refer to PS Section 5 for elongation of 'U' before s and specific set of words in terms of elongation rules in Section 3.

---

41. पथ॑स्पथः परि॑पतिं व॒चस्या॑ का॒मेन॑ कृ॒तो –(कम्पम्) – 1.1.14.2

परि॑पतिम् । व॒चस्या॑ । का॒मेन॑ । कृ॒तः । अ॒भि । आ॒नट् । अ॒र्कम् ॥

---

42. गा॒मश्चं॑ पोष॑यित्त्वा स नो॑ – 1.1.14.2

गा॒म् । अ॒श्वम् । पो॒षयि॑त्नु । आ । सः । नः॑ ।

---

43. सेदु होता सो अद्ध्वरान्त् स ऋतून् – 1.1.14.4

(Ghana given in GS)

पदानि – सः । इत् । उ ।

घन पूर्व पदानि – सः इत् इत् सः सः इत् उ उ इत्

सः सः इत् उ ।

घन वाक्यम् – सेदिथ् स सेदु वु विथ् स सेदु ।

पदानि – इत् । उ । होता ॥

घन पूर्व पदानि – इत् उ उ इत् इत् उ होता ॥ होता ॥ उ इत् इत्
उ होता ॥

घन वाक्यम् – इदु वु विदिदु होता होत विदिदु होता ॥

Ghana Vaakyam is also given in GD 49 but not
matching with what is in GS

इदु वु विदिदु होता होता विदिदु होता

पदानि – उ । होता ॥ सः ।

घन पूर्व पदानि – उ होता ॥ होता ॥ उ उ होता ॥ सः सः होता ॥
उ उ होता ॥ सः ।

घन वाक्यम् – उ होता होत वु होता स स होत वु होता सः ।

---

44. म॒हि॒षी॒व॒ त्व॒द्र॒यि॒स्त्व॒द्वा॒जाः – 1.1.14.4

म॒हि॒षी॒ । इ॒व॒ । त्वत् । र॒यिः॑ । त्वत् । वा॒जाः॑ । = (रयी रयिः)

=====

Section 2 - Katina Ghana panchaati

45. दे॒वो॒ वः॑ स॒वि॒ता प्रा॒र्प॒य॒तु – 1.1.1.1

दे॒वः॑ । वः॑ । स॒वि॒ता । प्र । अ॒र्प॒य॒तु ।

46. मौ॒ग॒र॒रु॒स्ते दि॒वं – 1.1.9.3

मौक् । अ॒र॒रुः॑ । ते॒ । दि॒वम्॑ ।

47. भु॒व॒न॒म॒सि॒ वि॒ प्र॒थ॒स्व - 1.1.12.1

भु॒व॒न॒म् । अ॒सि॒ । वि॒ । प्र॒थ॒स्व ।

----- प्रथम काण्डे प्रथमः प्रश्नः समाप्तः ----

=====

1.2 प्रथमकाण्डे द्वितीयः प्रश्नः – (अग्निष्टोमे क्रयः)

Section 1 - General panchaati

1. सत्यधर्माणो अद्ध्वरे यद् वः—(अलोपम्)— 1.2.1.2

---

2. अधिपतिरसीह मा सन्तं पाहि ॥ 1.2.1.2

---

3. स्वाहर्खसामयोः शिल्पे स्थस्ते वामा रभे ते मा पातमास्य
यज्ञस्योदृच इमां – 1.2.1.2

---

4. रुहेमोर्गस्याङ्गिरस्यूर्णम्रदा ऊर्जं मे यच्छ पाहि मा मा मा हिंसी
– 1.2.2.2 (This ghanam is as per GS. mA not dvipadam due
to swara bheda/difference)

4.1. पदानि – पाहि मा मा

4.1. घन पूर्व पदानि – पाहि मा मा पाहि पाहि मा मा मा मा पाहि
पाहि मा मा ।

4.1 घन वाक्यम् – पाहि मा मा पाहि पाहि मा मा मा मा पाहि
पाहि मा मा ।

4.2. पदानि – मा मा मा

4.2. घन पूर्व पदानि – मा मा मा मा मा मा मा मा मा मा
मा मा मा ।

घनसन्धिः – प्रथम काण्डे द्वितीयः प्रश्नः (1.2)

4.2. घन वाक्यम् – मा मा मा मा मा मा मा मा मा मा मा मा ।

4.3 पदानि – मा मा हि॒सीः

4.3 घन पूर्व पदानि – मा मा मा मा मा मा हि॒सीः हि॒सीः
मा मा मा मा हि॒सीः ।

4.3 घन वाक्यम् – मा मा मा मा मा मा हि॒सीर् हि॒सीर् मा
मा मा मा हि॒सीः ।

---

5. वनस्पतिरू॒र्ध्वो मा पा॒ह्योदृ॒चः स्वाहा – 1.2.2.3

---

6. विश्वे दे॒वा अ॒भि मा॒माऽव॒वृ॒त्रन् पू॒षा – 1.2.3.2

(This ghanam is as per GS)

पदानि – अ॒भि मा॒म् आ ।

घन पूर्व पदानि – अ॒भि मा॒म् मा॒म् अ॒भि अ॒भि मा॒म् आ आ
मा॒म् अ॒भि अ॒भि मा॒म् आ ।

घन वाक्यम् – अ॒भि मा॒म् मा म॑भ्य॒भि मा मा मा म॑भ्य॒भि मा॒मा ।

पदानि – मा॒म् आ । अ॒व॒वृ॒त्रन् ।

घन पूर्व पदानि – मा॒म् आ आ मा॒म् मा॒म् आ अ॒व॒वृ॒त्रन्
अ॒व॒वृ॒त्रन् आ मा॒म् मा॒म् आ अ॒व॒वृ॒त्रन् ।

घन वाक्यम् – मामा माम् मा मा ऽववृत्रन्नववृत्रना माम्
मामा ऽववृत्रन् ।

7. रास्वेयथ् सोमा ऽऽ*भूयो भर – 1.2.3.2

8. वि राधि माऽहमायुषा – 1.2.3.2

9. देवीरापो अपां नपाद्यः – 1.2.3.3

10. तं चो माऽव क्रमिषमच्छिन्नं- 1.2.3.3

11. पुरएता ते अस्त्वथेमव स्य वर आ पृथिव्या – 1.2.3.3

12. एदमगन्म देवयजनं – 1.2.3.3

13. अरुहमग्ने रक्षणः कनीनिकां – (कम्पम्) – 1.2.4.1

14. अस्यदिति-रस्युभयतश्शीर्ष्णी सा नः – 1.2.4.2

15. वमच्छेहीन्द्राय सोमञ् – 1.2.4.2

16. पुनरेहि सह रय्या ॥ – 1.2.4.2

17. सं देवि देव्योर्वश्या पश्यस्व – 1.2.5.2

18. अञ्शुना ते अञ्शुः – 1.2.6.1 (lopam)
ते ऽञ्शुना ऽञ्शुना

19. म॒दाय॑ र॒सो अ॒च्युतो॑ ऽमा॒त्योऽसि॑ – 1.2.6.1

अ॒च्युतः॑ । अ॒मात्यः॑ । = (अमा॒त्यो ऽमा॒त्यो, अ॒च्युतो॑ ऽच्युतः॑)

20. प्र॒जास्त्वाम॑नु प्राण॒न्तु – 1.2.6.1 (प्र॒ अनु॑ + अनु॑ = प्राण्वनु)

21. इन्द्र॑स्यो॒रु मा वि॒श दक्षि॑ण – 1.2.7.1

22. सोम॑क्रय॒णास्तान्॑ रक्ष॒ध्व – 1.2.7.1

23. उदा॑युषा स्वा॒युषोदोष॑धीना॒ञ् – 1.2.8.1

24. उद॑स्था॒ममृता॑ञ् अनु॑ । – 1.2.8.1 = (अम॑मृता॒ञ् अमृता॑न्)

25. स॒म्राड् वि॒श्वेत्तानि॑ वरुण॒स्य 1.2.8.1

26. सोम॑म॒द्रावु॒दु त्यं जा॒तवे॑दसं – 1.2.8.2

(This ghanam is as per GS)

26.1 प॒दानि॑ – अ॒द्रौ॑ । उ॒त् । उ॒ ।

घन॑ पूर्वं प॒दानि॑ – अ॒द्रौ॑ उ॒त् उ॒त् अ॒द्रौ॑ अ॒द्रौ॑ उ॒त् उ॒ उ॒ उ॒त्

अ॒द्रौ॑ अ॒द्रौ॑ उ॒त् उ॒ ।

घन॑ वाक्यम् – अ॒द्रा वु॒ दु द॒द्रा व॒द्रा वु॒ दु वु॒ वु॒ द॒द्रा व॒द्रा वु॒ दु ।

26.2 पदानि – उ॒त् । उ॒ । त॒यम् ।

घन पूर्व पदानि – उ॒त् उ॒ उ॒ उ॒त् उ॒त् उ॒ त॒यम् त॒यम् उ॒ उ॒त् उ॒त् उ॒ त॒यम् ।

घन वाक्यम् – उ॒ दु॒ वु॒ वु॒ दु॒ दु॒ त॒यम् त॒य॒मु॒ वु॒ दु॒ दु॒ त॒यम् ।

26.3 पदानि – उ॒ । त॒यम् । जा॒त॒वे॒द॒स॒म् ।

घन पूर्व पदानि – उ॒ त॒यम् त॒यम् उ॒ उ॒ त॒यम् जा॒त॒वे॒द॒स॒म्
जा॒त॒वे॒द॒स॒म् त॒यम् उ॒ उ॒ त॒यम् जा॒त॒वे॒द॒स॒म् ।

घन वाक्यम् – उ॒ त॒यम् त॒य॒मु॒वु॒ त॒यम् जा॒त॒वे॒द॒स॒म् जा॒त॒वे॒द॒स॒म्
त॒य॒मु॒वु॒ त॒यम् जा॒त॒वे॒द॒स॒म् ॥

---

27. उ॒स्रा॒वे॒तं॑ धू॒र्षा॒हा॒व॒न॒श्रू॒ – 1.2.8.2

---

28. अ॒ञ्शु॒र॒ञ्शु॒स्ते॑ दे॒व सो॒माऽऽप्या॑य॒ता – 1.2.11.1

अ॒ञ्शु॒र॒ञ्शुः॑ । ते॒ । = (ते ते अ॒शु॒र॒शः॑)

---

29. इ॒न्द्रा॒यै॒क॒ध॒न॒वि॒द आ॑ तु॒भ्य॒मि॒न्द्रः॑ – 1.2.11.1

---

30. सु॒त्या॒म॒शी॒ये॒ष्टा रा॒यः॑ – 1.2.11.1

ए॒ष्टः॑ = (ए॒ष्ट॒रे॒ष्ट॒र) (PS 8.8 eShTaH visargam = 'r')

---

31. या ते॑ अ॒ग्ने॒ऽया॒श॒या र॒जा॒श॒या ह॒रा॒श॒या – 1.2.11.2

---

32. नामाग्ने॑ अङ्गिरा॑ योऽस्यां॑ पृथिव्या॑मस्यायुषा॑ नाम्नेहि॑
यत्ते॑ऽनाधृष्टं॑ नाम॑ यज्ञियं॑ तेन॑ त्वाऽऽ*दधे॑ऽग्ने अङ्गिरा॑ यो द्वितीय॑स्यां
तृतीय॑स्यां पृथिव्या॑-मस्यायुषा॑ नाम्नेहि॑ यत्ते॑ऽनाधृष्टं- 1.2.12.1

Ghanan as per GS (PS 11.6 angiraH does not elide)

32.1 पदानि – अग्ने॑ । अङ्गिरः॑ । यः ।

घन पूर्व पदानि – अग्ने॑ अङ्गिरः॑ अङ्गिरः॑ अग्ने॑ अग्ने॑ अङ्गिरः॑
यः यः अङ्गिरः॑ अग्ने॑ अग्ने॑ अङ्गिरः॑ यः ।

घन वाक्यम् – अग्ने॑ अङ्गिरो॑ अङ्गिरो॑ ऽग्ने॑ ऽग्ने॑ अङ्गिरो॑ यो यो
अङ्गिरो॑ ऽग्ने॑ ऽग्ने॑ अङ्गिरो॑ यः ।

---

33. असि॑ रायस्पोषवनिः॑ स्वाहा – 1.2.12.2

(रायस्पोषवनी॑ रायस्पोषवनिः॑)

(elongation of only vowel sound followed by 'r')

34. सि॒ङ्हीर॑सि महि॒षीर॑स्युरु॒ प्रथस्वो॑रु – (कम्पम्) – 1.2.12.2

---

35. सि॒ङ्हीर॑स्या वह॒ देवान्दे॑वयते – 1.2.12.3

---

36. भू॒तेभ्य॑स्त्वा विश्वा॑युरसि – 1.2.12.3

त्वा॑ । विश्वा॑युः = (विश्वा॑युष्ट्वा)

(Refer PS 6.5 - AyuH followed by 't' becomes ShT)

37. एक॑ इन्मही॑ देवस्य॑ – 1.2.13.1

---

38. कृ॒णु॒ष्व पा॒जः – (अलोप अनुवाकम्) - 1.2.14.1

---

39. आ प्र य॒च्छ दक्षि॒णादो॒त स॒व्यात् । (1.2.13.2 & 3)

---

40. या॒हि रा॒जे॒वाम॒वाꣳ इ॒भेन॑ । – 1.2.14.1

अम॑वान् = (अमवाꣳ अमवान्)

---

41. अस्ता॑ऽसि वि॒द्ध्य र॒क्षस॑ स्त॒पिष्ठैः – 1.2.14.1

---

42. यो अ॒न्त्यग्ने॑ मा॒किष्ठे॑ – 1.2.14.2

अ॒न्ति॑ । अ॒ग्ने॑ = (अन्त्यग्ने ऽग्ने, ऽग्ने अन्त्यग्ने)

---

43. प्र॒त्या ऽऽत॑नु॒ष्व न्य॒मित्राꣳ ओ॒षतात् – 1.2.14.2

अ॒मित्रा॑न् । = (अमित्राꣳ अमित्रान्) (Refer PS 9.21)

---

44. प्र॒तिवि॒द्ध्याद्ध्य॒स्मदा॒विष्कृ॑णु॒ष्व – 1.2.14.2

---

45. उप॒त्मन् दो॒षाव॑स्त दी॒दिवाꣳस॒मनु॑ द्यून् । – 1.2.14.4

---

46. सु॒मन॑सः स॒पेमा॒भि द्यु॒म्ना – 1.2.14.4

स॒पेम॑ । अ॒भी । = (अभ्यभिषपेम) (Refer PS 6.4 preposiiton aBi followed by 's' becomes Sh in a padam without Swaram.)

---

47. नि॒षद्या॑ऽग्ने तव नः पा॒न्त्वमू॒र – 1.2.14.5 = (अग्ने ऽग्ने)

---

48. र॒रक्ष॑तान्त् सु॒कृ॒तो – (तान् = (ताꣳ स्तान्) – 1.2.14.5
[Refer PS 6.14 'tAn' followed by 't' becomes (gg)st]

घनसन्धिः – प्रथम काण्डे द्वितीयः प्रश्नः (1.2)

---

49. इ॒द्रि॒पवो॑ ना ह॑ दे॒भुः ॥ 1.2.14.5,&1.1.14.6

---

50. अ॒या ते॑ अ॒ग्ने स॒मि॒धा – 1.2.14.6

---

51. र॒क्ष॒से ह॒न्त॒वा उ॑ । म॒दे चि॒दस्य॑ प्र॒रुज॑न्ति – 1.2.14.7

=====

Section 2- Katina Ghana panchaati

---

51. पा॒त॒मा॒स्य य॒ज्ञस्यो॒दृच॑ – 1.2.2.2

---

52. मा मा हि॒प्सीः कृ॒ष्यै – 1.2.2.3

---

53. य॒ज्ञेष्वी॒द्यः ॥ – 1.2.3.2

---

54. अ॒शु॒रशु॒स्ते दे॒व – 1.2.11.1

----- प्रथम काण्डे द्वितीयः प्रश्नः समाप्तः ----

=====

1.3 प्रथमकाण्डे तृतीयः प्रश्नः –(अग्निष्टोमे पशुः)

Section 1 - General panchaati

1. विश्व॑जनस्य॑ छाया॑ परि॑ त्वा = (परिच्छाया) – 1.3.1.2
(pari+CĀyA- augmented with c before C)

2. अजो॑ऽस्येकपा॑द॒हिरसि॑ – (कम्पम्) – 1.3.3.1

3. अन्य॑कृतेभ्य॑ उरु॑ यन्ता॑ऽसि – (कम्पम्) – 1.3.4.1

4. अदि॑त्याः सदो॑ऽस्यदि॑त्याः सद॑ आ सी॑दैष वो॑ देव॑ सवि॑तः

देव॑ । सवि॑तः । = (सवितर् देव) 1.3.4.2

(Refer PS 8.8 savitaH , visargam is 'r')

5. राय॑स्पोषेण॑ नमो॑ दे॒वेभ्यः॑ – 1.3.4.2

पोषे॑ण । नमः॑ । = (नमस्पोषेण)

(Refer PS 8.28 – aH sound followed by po visargam becomes 's')

6. मय्य॑भू॒देषा॑ सा त्वयि॑ – 1.3.4.3

7. अत्य॑न्या॒नगां॑ नान्या॒नुपा॑ गाम॒र्वाक्त्वा – 1.3.5.1

8. पृथि॑वीमुपरेण॑ दृ॒ह ते ते॑ धामा॑न्यु॒श्मसी॑ – 1.3.6.1

9. अत्रा॑ह तदु॒रुगा॑यस्य – 1.3.6.2

10. मा दे॒वानां॑ मिथु॒या क॑र्भा॒गधेयं॑ ॥ – 1.3.7.2

11. य॒ज्ञप॑तिं प्रि॒यधाऽऽ वि॒शत॑ – 1.3.8.1

प्रि॒यधा॑ । आ । वि॒शत॑ । (त्रि क्रमम्)

12. नम॑स्त आ॒तानाऽन॑र्वा प्रेहि॑ – 1.3.8.2

13. या ते॑ प्रा॒णाञ्छु॑ग्जगाम॑ – 1.3.9.1

14. वा॒यो वी॑हि स्तो॒काना॑ – 1.3.9.2

15. ह॒विष्म॑तीरि॒मा आ॑पो ह॒विष्मा॑न् दे॒वो अ॑ध्व॒रो

ह॒विष्मा॑ आ वि॒वास॑ति ह॒विष्मा॑ अस्तु॑ सूर्यः॑ ॥ – 1.3.12.1

(Refer PS 9.21 for change of 'n' to (gm) before vowel)

16. रा॒जन्ने॑ह्यव रो॒ह मा॑ भे॒र्मा सं॑ – 1.3.13.1

17. कार्.षि॑रस्यपा॒ष्पां – 1.3.13.2

18. त्वम॑ग्ने रु॒द्रो असु॑रो – (अलोप अनुवाकम्) – 1.3.14.1

19. पुरु॑निष्ठ ऋ॒तावा॑ ध॒र्ता कृ॑ष्टी॒नामु॑त – 1.3.14.1 & 14.2

20. स आ॒युरा॑ ऽगा॒थ्सुर॑भिः – 1.3.14.2 –

21. तवो॑त्य॒श्याम॑ रयि॑ रयि॒वः सु॑वी॒रं । – (कम्पम्) – 1.3.14.3

22. द्यु॒म्नम॑जरा॒जरं॑ ते ॥ – 1.3.14.3

23. वि ही॑मि॒द्धो अ॒ख्यदा॑ रो॒दसी॑ – 1.3.14.2

घनसन्धिः – प्रथम काण्डे तृतीयः प्रश्नः (1.3)

24. अग्ने॑ रा॒यो नृ॑तमस्य॒ – (लोपम्) – 1.3.14.6

25. च॒र्ष॒णीर॒भ्यासा॑ वा॒जेषु॑ – (कम्पम्) – 1.3.14.7

26. व॒द्मा हि॑ सू॒नो अ॒स्यद्म॒सद्वा च॒क्रे – 1.3.14.7

27. अज॑स्रमिन्धा॒न ए॒नं – 1.3.14.5

अज॑स्रम् । इ॒न्धा॒नः । = (इ॒न्धानो ऽज॑स्रम्)

28. रा॒जेव॑ जे॒रवृ॑के क्षे॒ष्यन्तः॑ ॥ – 1.3.14.7

29. अ॒ग्निः शु॒चि॒व्रत॑तमः॒ – (शुचि॒व्रत॑तमो ऽग्निः) 1.3.14.8

=====

Section 2 - Katina Ghana panchaati

30. ह॒विष्म॑तीरि॒मा आ॒पो ह॒विष्मा॑न् – 1.3.12.1

31. च॒र्ष॒णीर॒भ्यासा॑ वा॒जेषु॑ सा॒सह॑त् ॥ – 1.3.14.7

----- प्रथम काण्डे तृतीयः प्रश्नः समाप्तः ----

=====

1.4 प्रथमकाण्डे चतुर्थः प्रश्नः–(सुत्यादिने कर्तव्या ग्रहाः)

Section 1 - General panchaati

1. यज॑माना॒योरु॒ रा॒या कृ॑द्ध्यधि – 1.4.1.2

2. हि॒ ऽसिष्टं॑ प्रा॒गपा॒गुद॒गध॒राक् – 1.4.1.2

3. कृ॒धि वि॒श्वेभ्य॑स्वा – 1.4.2.1

कृ॒धि । वि॒श्वेभ्यः॑ । = (विश्वेभ्य स्कृधि)

(Refer PS 8.25 visarga sound aH followed by kRudhi)

4. मन॑स्त्वा ऽष्टू॒र्वन्त॑रि॒क्षम॑न्विहि॒ स्वाहा॑ त्वा–(कम्पम्) – 1.4.2.1

5. द्या॒वापृ॑थि॒वी अ॒न्तरु॑र्वन्त॒रि॒क्षम् – (कम्पम्) – 1.4.3.1

6. मन॑स्त्वा ऽष्टू॒र्वन्त॑रि॒क्षम॑न्विहि – (कम्पम्) – 1.4.3.1

7. उप॑ प्र॒योभि॒रा ग॑त॒मिन्द॑वो वा॒मुश॑न्ति हि ॥ – 1.4.4.1

8. उपो॑ ते अ॒न्धो म॑द्यम् – (अन्धो ऽन्धः) - 1.4.4.1

9. ममे॒दिह॑ श्रु॒तं ह॑वं । – 1.4.5.1

10. अ॒श्विना॒वेह॑ गच्छ॒तं । 1.4.7.1

11. ए॒काद॑श॒ स्थाऽप्सु॑षदा अ॒प्सुष॑दः = (अप्सुषदो ऽप्सुषदः)

1.4.10.1

घनसन्धिः – प्रथम काण्डे चतुर्थः प्रश्नः (1.4)

-
12. ज॒नाना॑मा॒सन्ना॑ पा॒त्रं – 1.4.13.1
-
13. अ॒च्यु॒ताना॑-म॒च्यु॒तक्षि॑त्त॒म ए॒षः- (लोपम्) - 1.4.13.1
14. स॒ꣳस॒र्पोऽस्य॑ह॒स्पत्या॑य॒ त्वा ॥ – 1.4.14.1
-
15. इ॒न्द्रा॒ग्नी आ॑ ग॒तꣳ सु॒तं गी॒र्भिर्न॑भः – 1.4.15.1
-
16. ने॒न्द्र स॒श्चसि॑ दा॒शुषे॑ । उ॒पो॒पे॒न्नु म॒घव॑न् – 1.4.22.1
-
17. अ॒ग्न(३) इ॒ पत्नी॑वा(३): – [अ॒ग्न(३) अ॒ग्न(३) इ] – 1.4.27.1
-
18. उ॒त्ति॒ष्ठन्नो॑जसा॒ सह॑ पी॒त्वा शि॒प्रे अ॒वेप॑यः । – 1.4.30.1
-
19. वा॒ममु॒ श्रो दि॒वेदि॑वे वा॒मम् – 1.4.23.1
-
20. श॒वि॒ष्ठ धृ॒ष्णवा॑ ग॒हि । आ॒ त्वा पृ॑ण॒क्तु – 1.4.39.1
-
21. र॒क्षा मा॒किर्नो॑ अ॒घश॑ – (लोपम्) – (मा॒की र॒क्ष र॒क्षा) 1.4.24.1
(Refer PS 3.8 elongation of vowel – rakSha to rakshA)
-
22. दे॒व भू॒रे॒रया॑ धि॒या वा॒मभा॑जः – 1.4.23.1
-
23. ई॒यु॒ष्टे ये॑ पू॒र्वत॑राम् – 1.4.33.1
(Refer PS 6.5 IyuH followed by te becomes ShTe)
-
24. अ॒स्माभि॑रू॒ नु प्र॑ति॒चक्ष्या॑ऽभू॒दो ते॑ य॒न्ति – 1.4.33.1
-
25. आ॒ ति॒ष्ठ वृ॒त्रह॑न् रथं – (वृ॒त्रह॑न्तिष्ठ) - 1.4.37.1
-
26. इ॒न्द्रमि॑द्धरी॒ वह॑तोऽप्र॒तिधृ॑ष्टश॒वसं॑ – 1.4.38.1
-

27. कृ॒णु॒हि वि॒श्वतो॑ नः ॥ – (वि॒श्वत॑ स्क्कृ॒णु॒हि) – 1.4.42.1

---

28. वो रू॒पम॒भ्यैमि॑ वय॒सा वयः॑ । - 1.4.43.2

---

29. वि भ॒जतु॑ व॒र्षि॒ष्ठे अ॒धि ना॒के ॥

ए॒तत्ते॑ अ॒ग्ने रा॒ध ऐ॒ति सोम॑च्यु॒तं तन्मि॒त्रस्य॑ प॒था न॒य॒र्तस्य॑

प॒था प्रे॒त च॒न्द्रद॑क्षिणा – 1.4.43.2

(अ॒धि ना॒के ना॒के ऽध्य॑धि ना॒के)

---

30. धा॒ता रा॒तिः – (अ॒लोप॑म् अ॒नुवा॑कम्)

धा॒ता । रा॒तिः । = (रा॒ती रा॒तिः) - 1.4.44.1

---

31. प्र॒यति॑ य॒ज्ञे अ॒स्मिन्न॒ग्ने हो॒तार॑मवृ॒णीम॒हीह॑ ।

ऋ॒ध॒गया॑डृ॒ध॒गु॒ताऽश॑मि॒ष्टाः – 1.4.44.2

अ॒स्मिन् । अ॒ग्ने । = (अ॒ग्ने ऽग्ने॑ अ॒स्मिन्)

---

32. वि॒श्वेऽस्मे॑ ध॒त्त व॒सवो॑ व॒सूनि॑ ॥

या॒नाऽव॑ह उ॒शतो॑ दे॒व दे॒वान् ता॑न् प्रे॒रय॑ स्वे अ॒ग्ने स॒धस्थे॑ ।

1.4.44.2 & 1.4.44.3

अ॒ग्ने । स॒धस्थे॑ । = (स॒धस्थे॑ ऽग्ने॑ अ॒ग्ने स॒धस्थे॑)

---

33. पन्थामन्वे॑त॒वा उ॑ । अ॒पदे॑ पा॒दा प्र॒तिधा॑तवेऽक॒रुताऽप॑व॒क्ता
हृ॒द्यावि॑धश्चि॒त् ॥ – 1.4.45.1

34. अ॒पा॒न्नपा॑त् प्र॒तिर॑क्ष॒न्नसु॑र्यं – 1.4.45.1

35. स॒मु॒द्रे ते॑ हृ॒दय॑म॒प्स्वन्तः॑ । – (कम्पम्) - 1.4.45.2

36. त्वा य॒ज्ञप॑ते ह॒विर्भिः॑ । – 1.4.45.2

य॒ज्ञप॑ते । ह॒विर्भिः॑ । = (ह॒विर्भिर्. ह॒विर्भिर्. य॒ज्ञप॑ते य॒ज्ञप॑ते ह॒विर्भिः॑)

37. दे॒वकृ॑त॒मेनो॑ऽया॒डव॑ म॒र्त्यैर्म॒र्त्यकृ॑तमु॒रोरा॑ नो दे॒व रि॒षस्पा॑हि – 1.4.45.2

38. ए॒धोऽस्ये॑धिषी॒महि॑ स॒मिद॑सि – 1.4.45.3

39. यस्त्वा हृ॒दा – (अलोप अनुवाकम्) – 1.4.46.1

40. म॒न्यमा॑नो ऽम॒र्त्यं म॒र्त्यो जो॑ह॒वीमि॑ । – 1.4.46.1

अ॒म॒र्त्यम् । म॒र्त्यः । = (म॒र्त्यो अ॒म॒र्त्यम्)

41. जा॒तवे॑द उ॒ लो॒कम॑ग्ने कृ॒णवः॑ स्यो॒नं । – 1.4.46.1

42. त्वे सु पु॒त्र श॒वसो॑ऽवृ॒त्रन् – 1.4.46.1

43. न त्वामि॒न्द्राति॑ रिच्यते ॥ – 1.4.46.1

44. यदी॒ष् स॒बाधः॑ पि॒तरं॑ – 1.4.46.2

45. अ॒पो अ॒न्व॒चा॒रि॒षं – 1.4.46.2

---

46. हि॒क॒म॒स्य॒ग्ने वि॒भा॒व॒सुः । – 1.4.46.2

---

47. अ॒यं नो अ॒ग्नि॒र्व॒रि॒वः कृ॒णोतु – 1.4.46.3

अ॒यम् । नः । = (नो ऽयमयम्)

अ॒ग्निः । व॒रि॒वः । = (वरिवो वरिवो अग्निः)

---

48. उ॒द॒ग्ने शु॒च॒य॒स्त॒व वि ज्यो॒ति॒षा ॥ – 1.4.46.3

=====

Section 2 - Katina Ghana panchaati

49. सो॒मः पि॒ब॒तु य॒त्ते – 1.4.1.2

---

50. अ॒यं वाँ मि॒त्रा॒व॒रु॒णा – 1.4.5.1

---

51. क॒दा च॒न स्त॒री॒र॒सि – 1.4.22.1

---

52. वा॒म॒म॒द्य स॒वि॒त॒र्वा॒म॒मु – 1.4.23.1

---

53. ई॒यु॒ष्टे ये पू॒र्व॒त॒रा॒म॒प॒श्यन् – 1.4.33.1

---

54. वो रू॒प॒म॒भ्यै॒मि व॒य॒सा व॒यः । – 1.4.43.2

---

55. अ॒नु मा॒र्ष्टु त॒नु॒वो य॒द्वि॒लि॒ष्टं ॥ – 1.4.44.2

----- प्रथम काण्डे चतुर्थः प्रश्नः समाप्तः ----

=====

1.5 प्रथमकाण्डे पञ्चमः प्रश्नः – (पुनराधानं)

Section 1 - General panchaati

1. वसु सं न्यदधतेदमु नो भविष्यति यदि – 1.5.1.1

2. तदस्य सहसाऽऽदिथ्सन्त सोऽरोदीद्यदरोदीत् – 1.5.1.1

3. अदक्षिण्यमश्रुजं हि यो बर्हिषि – 1.5.1.2

4. भाग्यसान्यथ व इदमिति - 1.5.1.2

5. तं पूषाऽऽधत्त तेन – (त्रि क्रमम्) – 1.5.1.2

तम् । पूषा । आ । अधत्त । तेन

6. तं त्वष्टाऽऽधत्त तेन – (त्रि क्रमम्) – 1.5.1.3

तम् । त्वष्टा । आ । अधत्त । तेन ।

7. तं धाताऽऽधत्त तेन – (त्रि क्रमम्) 1.5.1.3

पदानि – तम् । धाता । आ । अधत्त । तेन ।

8. ऋद्धिं वेद धर्नोत्येव योऽस्यैवं – 1.5.1.3 & 1.5.1.4

9. अथो शान्तिरेवास्यैषा – 1.5.1.4

10. अब्रवीद्यो मदेवत्य – (घन कम्पम्) – 1.5.1.2

11. सैवास्यर्द्धिः सं वै – 1.5.2.2

---

12. तदकरुपांशु यजति – 1.5.2.3

---

13. एकादशकपालमनु निर्वपेद् – (निर् णिः) – 1.5.2.5

PS 7.2 – niH followed by n becomes N

---

14. नाऽऽर्तिमाच्छति – 1.5.2.5

---

15. पितरं च प्रयन्त्सुवः ॥ (प्रयञ्श्च) 1.5.3.1

---

16. प्राणादपानत्यन्तश्चरति – 1.5.3.1

---

17. वसवश्च समाभरन् ॥ – (समाभरञ्श्च) – 1.5.3.2

---

18. पुनर्नः पाहि विश्वतः ॥ – (विश्वत स्पाहि) – 1.5.3.2

PS 8.23 visargam aH followed by p, visargam becomes 's'

---

19. अजरं कृत्वा ऽऽधत्तेऽथो पूतम् – (त्रि क्रमम्) – 1.5.4.1.

---

20. इत्याहाप हुत एवास्मै – 1.5.4.2

---

21. बृहस्पतिवत्यर्चोप – 1.5.4.3

ऋचा । उप । = (उपा र्च र्चो)

PS 10.9 - preposition upa becomes upA, Ru become 'r'.

---

22. अव रुन्धे पुनरूर्जा – 1.5.4.4

रुन्धे । पुनः । = (पुना रुन्धे)

Refer PS 8.17 elongation of vowel sound of visargam before 'r'.

---

23. यज॑मानमे॒वोर्जा॑ च॒ र॒य्या च॑ – 1.5.4.4

24. उप॒प्रय॑न्तो अ॒ध्व॒रं – (अलोप अनुवाकम्) – 1.5.5.1

25. क॒कु॒त्प॑तिः पृ॒थि॒व्याः - 1.5.5.1

क॒कु॒त् । प॑तिः । पृ॒थि॒व्याः । = (पृथिव्या स्पतिष् पतिः)

PS 8.23- "iH" visargam becomes Sh before patiH; aH sound 's'.

26. अ॒ग्ने दे॒वाꣳ इ॒हा ऽऽ*व॑ह । – 1.5.5.3

अ॒ग्ने॑ । दे॒वान् । = (दे॒वाꣳ अ॒ग्ने ऽग्ने॑)

27. आ॒यु॒र्दा अ॒ग्नेऽया॑यु॒र्मे दे॒हि व॒र्चो॒दा अ॒ग्नेऽसि॑

1.5.5.3 & 1.5.5.4 – (अग्ने अग्ने) (alopam)

28. स॒प॒त्न॒दंभ॑नं व॒र्षि॑ष्ठे अ॒धि ना॒के॑ ॥ – 1.5.5.4
(अधि नाके नाके अध्यधि नाके)

29. अ॒भंः स्था॒म्भो॑ वो भ॒क्षी॒य महः॑ स्थ॒ महो॑ वो भ॒क्षी॒य
स॒हः स्थ॒ सहो॑ वो भ॒क्षी॒योर्जः॑ स्थो॒र्जं वः॑ – 1.5.6.1

30. यो॒नावि॒हैव॑ स्ते॒तो मा॒ऽप॒ गात॑ – 1.5.6.1

31. वि॒श्वरू॒पीरा॑ मो॒र्जा वि॒शा ऽऽगौ॑प॒त्येना॑ – 1.5.6.2

32. उप॒ त्वा॒ग्ने दि॒वेदि॒वे – 1.5.6.2

33. अग्ने॑ त्वं॒ नो॒ अ॒न्त॒मः॑ । 1.5.6.2 & 1.5.6.3

(अग्ने॑ ऽग्ने) (अ॒न्त॒मो॑ ऽन्त॒मः॑)

PS 11.13 No elision for 'a' of antamaH following naH

34. स्यो॒ना॒ मा॒ ऽवि॒श॒ते॒रा॒ म॒दः॑ । 1.5.6.3

35. कृ॒णु॒हि॒ ब्र॒ह्म॒ण॒स्प॒ते॑ । 1.5.6.3

कृ॒णु॒हि॒ । ब्र॒ह्म॒णः॑ । = (ब्र॒ह्म॒णः॑ कृ॒णु॒हि॒)

35. ता॒मा॒शि॒ष॒मा॒ शा॒से॒ ऽमु॒ष्मै॑ – 1.5.6.4

36. ए॒ष यो॒ ऽसा॒मो॒प॒प्र॒य॒न्तः॑ – 1.5.7.1

37. यु॒न॒क्त्यु॒पे॒त्या॒ह॒ प्र॒जा॒ वै – 1.5.7.1

38. उ॒पै॒त्य॒स्य॒ प्र॒त्ना॒म॒नु॒ द्यु॒त॒मि॒त्या॒ह॒ – 1.5.7.1

39. प॒श॒वो॒ वै र॒यिः॒ प॒शून् – (र॒यी र॒यिः॑) - 1.5.7.2

40. ऋ॒त॒व॒ ऋ॒तु॒ष्वे॒व प्र॒ति – 1.5.7.3

41. द॒म ए॒वा॒स्यै॒ष उ॒प ति॒ष्ठ॒ते या॒ज्जै॒वा॒स्यै॒षो॒प ति॒ष्ठ॒ते – 1.5.7.4

42. ए॒त॒या॒ ह॒ स्म॒ वै – 1.5.7.6

43. इ॒त्या॒है॒त॒त्त्व॒म॒सी॒द॒म॒हं॑ भू॒या॒स॒मि॒ति॒ वा॒वै॒त॒दा॒ह॒ त्व॒म॒ग्ने॒
सू॒र्य॒व॒र्चा॒ अ॒सी॒त्या॒हा॒ ऽशि॒ष॒मे॒वै॒ता॒मा॒ शा॒स्ते॑ ॥ – 1.5.7.6

44. अ॒सु॒रा॒णां॑ श॒त॒त॒र्हा॑ स्तृ॒ह॒न्ति॑ – 1.5.7.6

-
45. ता॒दृ॒गे॒व॒ ता॒दा॒यु॒र्दा॒ अ॒ग्ने॒ – (अलोपम्) – 1.5.7.4
-
46. वर्चो॑दा॒ अ॒ग्ने॒ऽसि॒ – (अलोपम्) – 1.5.7.4
-
47. तनू॑पा॒ अ॒ग्ने॒ऽसि॒ – (अलोपम्) – 1.5.7.4
-
48. ह्येषो॑ऽग्ने॒ यन्मे॑ – (लोपम्) – 1.5.7.5
-
49. इत्या॑हा॒म्भो॒ ह्ये॒ता॒ महः॑ – 1.5.8.1
-
50. आ॒हो॒र्जो॑ ह्ये॒ता॒ रे॒वतीः॑ – 1.5.8.1 & 1.5.8.2
-
51. इ॒है॒व स्ते॒तो॒ मा॒ऽप॒ गा॒ते॒त्या॒ह॒ – 1.5.8.2
-
52. इ॒ष्ट॒क॒चि॒द्वा॒ अ॒न्यो॑ऽग्निः॒ प॒शु॒चि॒दन्यः॑ स॒ऽहि॒ता॒सि॒ वि॒श्वरू॒पी॒रिति॑
व॒थ्स॒म॒भि॒ मृ॒श॒त्यु॒पै॒वैनं॑ ध॒त्ते – (कम्पम्) – 1.5.8.2
-
53. गर्ग॑ह॒प॒त्य॒मु॒प॒ति॒ष्ठ॒त॒ आ॒ऽस्य॑ वी॒रः॑ - 1.5.8.3 & 1.5.8.4
-
54. इत्या॑ह न स्त॒री॒ऽ रा॒त्रिं॑ – 1.5.8.4
-
55. द॒धा॒त्य॒स्क॒न्दा॒या॒ग्ने॒ गृ॒ह॒प॒ते॑ – 1.5.8.5
-
56. हे॒म॒न्ता॒नि॒न्धि॒षी॒येति॑ वा॒वै॒तदा॑ह – 1.5.8.5
-
57. यस्य॑ पु॒त्रो॑ऽजा॒तः॒ स्या॒त् ते॒ज॒स्व्ये॒वा॒स्य॑
ब्र॒ह्म॒व॒र्च॒सी॒ पु॒त्रो॑ जा॒यते॒ ता॒मा॒शि॒ष॒मा॒ शा॒से॒ ऽमु॒ष्मै॑ – 1.5.8.5
-
58. रे॒त ए॒व त॒थ्सि॒ञ्च॒ति॒ प्रै॒व – (प्र प्र सिञ्चति) – 1.5.9.1
-

59. रात्रि॒या अ॒ध्य॒ह॒र॒भि॒ प॒शून् निः–(निर् णिष् प॒शून्)– 1.5.9.3

60. इ॒म॒मे॒वा॒ग्नि॑ स्त॒वानि॒ स मा॑ स्तु॒तः – 1.5.9.4

61. सो ऽमु॑ल्लो॒कं ग॒त्वा पुन॑रि॒मं लो॒कम॒भ्यद्॑ध्याय॒थ सः –
(कम्पम्) – 1.5.9.4

62. सर्व॑मायु॒रेत्य॒भि वा ए॒षः – (कम्पम्) – 1.5.9.5

63. तमो॑ रात्रि॒र्यत् – (रात्री रात्रिः) – 1.5.9.6

64. इ॒त्याहु॑र्मनु॒ष्याये॒न्वै योऽह॑र॒ह॒राह॒त्याऽथै॒नं

या॒च॒ति॒ स इ॒न्वैत॑मुपा॒र्च्छ॒त्यथ॒ कः – 1.5.9.6 (Ghanam as per GS)

64.1 प॒दानि॑ – इत् । नु । वै

घन पूर्व पदानि – इत् नु नु इत् इत् नु वै वै नु इत् इत् नु वै

घन वाक्यम् – इन्नु न्विदि॒न्वै वै न्विदि॒न्वै

Ref PS 5.13 nu+vai = nvai; lopam of v

64.2 उप॑ । ऋ॒च्छ॒ति॒ । अथ॑ । = (उपोपा च्छत्यथा ऽथ च्छति)

65. ताञ्छ॑न्दोभि॒रन्व॑विन्दद् – 1.5.9.7

तान् । छ॑न्दोभिः । = ताञ्स्तान् छन्दोभिः

छ॑न्दोभिः । अनु॑ । = अन्वनु छन्दोभिः

66. न तत्र॑ जा॒म्यस्ती॒त्याहुः॑ – 1.5.9.7

67. यः पराङ् विष्वङ् प्रजया पशुभिरेति कवातिर्यङ्गिवोप तिष्ठेत
नैनं – (पराङ् यः) – 1.5.9.7

68. पुनरा मदैतोस्तवाहं – 1.5.10.1

69. अषाढो अग्निः – (अषाढो अषाढः) – 1.5.10.1 & 10.2

70. त्वत्पितारो अग्ने – (अग्ने ऽग्ने) – 1.5.10.2

71. तेषां छिन्नं प्रत्येतत् = छिन्नम् । प्रति । (प्रतिच्छिन्नं) – 1.5.10.4

72. वैश्वानरो न ऊत्याऽऽ प्र यातु परावतः । –
(अलोप अनुवाकम्) – 1.5.11.1

73. वैश्वानरो न ऊत्याऽऽ प्र यातु – (त्रि क्रमम्) – 1.5.11.1

74. पृष्ठो विश्वा ओषधीरा विवेश । – 1.5.11.1

75. अपृणा जायमानः । – (जायमानो ऽपृणाः) – 1.5.11.2

76. अस्माकमग्ने मघवत्सु – 1.5.11.2

अस्माकम् । अग्ने । = (अग्ने अग्ने ऽस्माकम्)

PS 12.7 - 'a' in asmAkam elides/lopam

77. अव यज्ञेभिरीमहे हविर्भिः – (हविर्भिर्. हविर्भिः) 1.5.11.3

78. अनागसो अदितये स्याम ॥ 1.5.11.4

(अदितये अदितये अनागसो अनागसो अदितये)

---

79. मरुतो यद्धवो दिवः – 1.5.11.4

---

80. या वः शर्म – 1.5.11.5

---

81. आ तू न उप गन्तन ॥ 1.5.11.4 & 1.5.11.5 (Ghanam as per GS)

81.1 पदानि – आ । तु । नः ।

घन पूर्व पदानि – आ तु तु आ आ तु नः नः तु आ आ तु नः ।

घन वाक्यम् – आ तु त्वा तू नो न स्त्वा तू नः ।

---

82. अदितिर्न उरुष्यत्वदितिः शर्म यच्छतु ।

अदितिः पात्व॒हसः ॥ म॒हीमू॒षु मा॒तरम् – 1.5.11.5

82.1 पातु । अ॒हसः = (अ॒हसो अ॒हस्पातु)

(Ghanam as per GS)

82.2 पदानि – म॒हीम् । उ । सु । मा॒तरम् ।

घन पूर्व पदानि – म॒हीम् उ उ म॒हीम् म॒हीम् उ सु सु उ म॒हीम्
म॒हीम् उ सु ।

घन वाक्यम् – म॒ही मु॑ वु म॒हीम् म॒ही मू॑ षु सू॑ म॒हीम् म॒ही मू॑ षु ।

82.3 पदानि – उ सु मा॒तरम्॑

घन पूर्व पदानि – उ सु सु उ उ सु मा॒तरम्॑ मा॒तरम्॑ सु उ उ
सु मा॒तरम्॑ ।

घन वाक्यम् – ऊ षु सू षु मा॒तरम्॑ मा॒तरम्॑ सू षु मा॒तरम्॑ ।

Section 2 - Katina Ghana panchaati

83. दे॒वा॒सु॒राः सँ॑य॒त्ता आ॒सन्ते॑ दे॒वा वि॒जय॑ – 1.5.1.1

84. पू॒षाऽऽर्द्ध॑नोत् तस्मात् पौ॒ष्णाः – 1.5.1.3

85. दे॒हि व॒र्चो॒दा अ॒ग्नेऽसि॑ – 1.5.5.4

86. सं प॒श्या॑मि प्र॒जा अ॒हमि॑डप्र॒जसः॑ – 1.5.6.1

87. स॒हि॒ताऽसि॑ वि॒श्वरू॒पीरा॑ मो॒र्जा – 1.5.6.2

88. अ॒य॒ज्ञो वा ए॒ष योऽसा॑मोप॒प्रय॑न्तः – 1.5.7.1

89. अ॒ग्नि॒हो॒त्रं जु॒होति॑ यदे॒व किं॑ – 1.5.9.1

90. त्व॒ष्टा रू॒पाणि॑ वि॒करो॑ति – 1.5.9.2

91. रा॒त्रिं प्रा॒वि॒शन्ते॑ दे॒वा ही॒ना – 1.5.9.3

92. आ॒दि॒त्यो वा अ॒स्मा॒ल्लो॒काद॑मुं – 1.5.9.4

93. ए॒वं वि॒द्वान॑ग्निमु॒पति॑ष्ठते – 1.5.9.5

94. न॒क्तमु॒पति॑ष्ठते ज्योति॒षैव॑ – 1.5.9.6

घनसन्धिः – प्रथम काण्डे पञ्चमः प्रश्नः (1.5)

---

95. आ॒हि॒ता॒ग्ने॒रा॒शी॒ र्य॒द॒ग्नि॒मु॒प॒ति॒ष्ठ॒ते – 1.5.9.7
96. म॒म॒ ना॒म॒ प्र॒थ॒मं॒ जा॒त॒वे॒दः – 1.5.10.1
97. वै॒श्वान॒रो॒ न॒ ऊ॒त्याऽऽ प्र॒ या॒तु॒ परा॒व॒तः । 1.5.11.1

=====

----- प्रथम काण्डे पञ्चमः प्रश्नः समाप्तः -----

1.6 प्रथमकाण्डे षष्ठः प्रश्नः – (याजमानकाण्डं)

Section 1 - General panchaati

1. जि॒न्वाज्य॒स्याज्य॑मसि स॒त्यस्य॑ स॒त्यम॑सि – 1.6.1.1

2. अ॒स्मै वो॒ढवे॑ जा॒तवे॑दः ॥ – 1.6.2.1

3. य॒न्मे अ॒ग्ने अ॒स्य य॒ज्ञस्य॑ – 1.6.2.1

4. वा॒गस्यै॒न्द्री स॒पत्न॑क्षयणी वा॒चा मे॒न्द्रिये॑णा ऽऽवि॒श – (कम्पम्)

1.6.2.2 & 1.6.2.3

5. अ॒हं दे॒वय॒ज्यया॑ चक्षु॒ष्मान् भू॒यास॑म् – 1.6.2.3

(चक्षु॒ष्माञ् चक्षु॒ष्मान्)

6. सु॒रूप॑वर्षवर्ण ए॒हीमा॑न् भ॒द्रान् दु॒र्या॑ अ॒भ्येहि॑ मा॒मनु॑व्रता
न्यु॒ शी॒र्षाणि॑ मृ॒द्वमि॑ड ए॒ह्यदि॑त ए॒हि स॒रस्व॑त्येहि
रन्ति॑रसि र॒मति॑रसि स॒ूनर्य॑सि जु॒ष्टे जु॒ष्टिं तेऽशी॑योप॒हूत
उप॑ह्वं तेऽशी॒य सा मे॑ – 1.6.3.1 & 1.6.3.2

7. य॒ज्ञो दे॒वा अ॒प्ये॒त्वस्मा॑स्वि॒न्दः – 1.6.3.2

8. अ॒गन्म॑ सु॒वः सु॒वर॑गन्म स॒न्दृशः॑ – 1.6.6.1

(Ghana vaakyam given in GS)

द्वि प॒दम् = अ॒गन्म॑ । सु॒वः । सु॒वः । अ॒गन्म॑ । स॒न्दृशः॑ ।

प॒दानि॑ – अ॒गन्म॑ सु॒वः सु॒वः

8.1 घन॑ पूर्॒व प॒दानि॑ – अ॒गन्म॑ सु॒वः सु॒वः अ॒गन्म॑ अ॒गन्म॑ सु॒वः

सु॒वः सु॒वः सु॒वः अ॒गन्म॑ अ॒गन्म॑ सु॒वः सु॒वः ।

घन॑ वाक्यम् – अ॒गन्म॑ सु॒वः सु॒वर॑गन्मा॒गन्म॑ सु॒वः सु॒वः ॥

सु॒वः सु॒वः ॥

Note: Some paddhatis recite only 6 padams and not 7. (dvipadam)

8.2 प॒दानि॑ – सु॒वः अ॒गन्म॑ स॒न्दृशः॑ ।

घन॑ पूर्॒व प॒दानि॑ – सु॒वः अ॒गन्म॑ अ॒गन्म॑ सु॒वः सु॒वः अ॒गन्म॑
स॒न्दृशः॑ स॒न्दृशः॑ अ॒गन्म॑ सु॒वः सु॒वः अ॒गन्म॑ स॒न्दृशः॑ ।

घन॑ वाक्यम् – सु॒व र॑गन्मा॒गन्म॑ सु॒वः सु॒व र॑गन्म स॒न्दृशः॑
स॒न्दृशो॑ ऽगन्म॑ सु॒वः सु॒व र॑गन्म स॒न्दृशः॑ ॥

---

9. तस्मै॑ ते॒ माऽऽ वृ॒क्षि सु॒भूर॑सि – (त्रि क्रमम्) 1.6.6.1

---

10. समि॒द्धो अ॒ग्ने मे॑ दी॒दिहि॑ – 1.6.6.2

(अ॒ग्ने ऽग्ने) (मे॑ अ॒ग्ने)

---

11. सो अ॒स्माꣳ अ॒धिप॑तीन् – (अ॒स्माꣳ अ॒स्मान्) – 1.6.6.4

---

12. गोमा॑ अ॒ग्नेऽवि॑मा॒ अ॒श्वी य॒ज्ञो नृ॒वत्स॑खा – (कम्पम्) - 1.6.6.4

13. गोमा॑ अ॒ग्नेऽवि॑मा॒ अ॒श्वी य॒ज्ञो नृ॒वत्स॑खा – 1.6.6.4

(अवि॑मा॒ अवि॑मा॒ अ॒ग्ने)

PS Ref - 9.21 avimAn - n becomes (gm) before following vowel.
Same for idAvAn given next.

14. इडा॑वा॒ ए॒षो अ॒सुर – (इडा॑वा॒ इडा॑वान्) – 1.6.6.4

15. कस्य॑ वा॒ऽह दे॒वा य॒ज्ञम् – 1.6.7.1

16. आव॑नीयो॒ऽन्तरा॑ग्नी प॒शूनां॑ – 1.6.7.1&1.6.7.2

17. अमा॑वास्यायामे॒तद्ध्ये॑तयो॒राय॑तनमु॒पस्ती॑र्यः

पूर्व॑श्चा॒ग्निर॒पर॑श्चेत्याहु॒ र्मनु॑ष्या इ॒न्वा उप॑स्तीर्णमि॒च्छन्ति॑ किमु॒
दे॒वाः – 1.6.7.1&1.6.7.2

18. उप॑वसेत् पितृ॑दे॒वत्यः॑ स्यात् – (प्रचयम्) – 1.6.7.3

उप॑वसेत् । पितृ॑दे॒वत्यः॑ । स्यात् ।

19. अपो॑ऽऽजति॒ तन्ने॑वा॒शितं॑ नेव – (कम्पम्) – 1.6.7.4

20. अन॑यैवैनाः प्र णयति – 1.6.8.2 ए॒नाः । प्र । = (प्र प्रै॑नाः)

21. पितृ॑दे॒वत्यानि॑ स्यु॒र्यथ॑ सह – (प्रचयम्) – 1.6.8.2

पितृ॑दे॒वत्यानि॑ । स्युः॑ । यत् । सह ।

22. व॒र्त्रं॑ ने॒द॒न्त्यति॑ वा॒चं॒ मनो॑ वा॒वैता॑ नाति॑ ने॒द॒न्तीति॑ मन॑सा – 1.6.8.2

23. उ॒खां॒ चाधि॑ श्रय॒त्यव॑ च॒ हन्ति॑ – 1.6.9.3

24. ए॒ताभि॑रे॒वोप॑ सा॒दयेत्॑ – 1.6.10.3

25. अथ॑ ब्रा॒ह्म॒णोऽना॒शीर्के॑ण – 1.6.10.4

26. वा॒गस्यै॑न्द्री स॒प॒त्नक्ष॑यणी वा॒चा मे॑न्द्रि॒येणाऽऽवि॑शे॒त्याहै॑न्द्री
वै वा॒त् – (कम्पम्) 1.6.10.6

27. य॒ज्ञो वै॑ सू॒नृता॑ ऽऽश्रा॒वये॑त्यै॒वैना॑मह्वत् – 1.6.11.2

28. यजे॑त्यु॒द॒नैषी॑द्ये य॒जाम॑ह इ॒त्युपा॑ऽसद॒द्वष॑ट्कारे॒ण – 1.6.11.3

29. प्रा॒वर्ष॑य॒न्नभ्य॑स्त॒नयन्॑ – (कम्पम्) - 1.6.11.4

30. यथा॑पूर्व॑ क॒ल्पन्ते॑ क॒ल्पन्ते॑ऽस्मै – 1.6.11.5

31. अ॒मुं द॑भेय॒मित्या॑है॒तया॑ वै – 1.6.11.6

32. चक्षु॑ष्मान् भूया॒समि॑ – (चक्षुष्मा७ श्रक्षुष्मान्) - 1.6.11.5

33. चक्षु॑रा॒त्मन् ध॑त्ते – (आ॒त्म७ श्रक्षुः) 1.6.11.5

34. इ॒त्याहे॑न्द्रि॒याव्ये॑वा॒न्नादः॑ 1.6.11.6

35. इन्द्रं॑ वा॒ विश्व॑त॒स्प॒रि ह॑वामहे – (अलोप अनुवाकम्) – 1.6.12.1

36. क्ष॒त्रम॒नु स॒हो य॒ज॒त्रेन्द्र॑ – 1.6.12.2

(स॒हो ऽनु॑) । (स॒हो अ॒न्व॒नु) ।

---

37. स॒त्रा ते॑ वि॒श्वम॒नु वृ॒त्रह॑त्ये । – 1.6.12.2
(वृ॒त्रह॑त्ये ऽनु॑ वि॒श्वं) । (वृ॒त्रह॑त्ये अ॒न्व॒नु) ।

---

38. ऋ॒षिर्ह॑ दी॒र्घश्रु॑त्तम – 1.6.12.2
(Ghana vaakyam given in GS)

38.1 प॒दानि॑ – ऋ॒षिः । ह॒ । दी॒र्घश्रु॑त्तमः ।

घन॑ पूर्॒व प॒दानि॑ – ऋ॒षिः ह॒ ह॒ ऋ॒षिः ऋ॒षिः ह॒ दी॒र्घश्रु॑त्तमः
दी॒र्घश्रु॑त्तमः ह॒ ऋ॒षिः ऋ॒षिः ह॒ दी॒र्घश्रु॑त्तमः ।

घन॑ वा॒क्यम् – ऋ॒षिर्ह॑ ह॒ र॒षिर्ह॑ ऋ॒षिर्ह॑
दी॒र्घश्रु॑त्तमो दी॒र्घश्रु॑त्तमो ह॒ र॒षिर्ह॑ ऋ॒षिर्ह॑ दी॒र्घश्रु॑त्तमः ।

---

39. प॒क्वमै॑रय॒ आ सूर्य॑म् – 1.6.12.3

---

40. गा॒य॒त्रि॒णो गा॒य॒त्रि॒णो ऽर्च॑न्त्य॒र्कम॒र्कि॒णः – 1.6.12.2 & 1.6.12.3

---

41. अ॒हो॒मु॒चे प्र॑ भ॒रेम॑ – (अ॒हो॒मु॒चे ऽहो॑मु॒चे) – 1.6.12.3

---

42. पा॒र्यादि॑न्द्रम॒हः । – (अ॒हो अ॒हः) – 1.6.12.3

---

43. अ॒न॒व॒स्ते र॑थम् – 1.6.12.6

अ॒न॒वः । ते॑ । = (ते॑ ऽन॒वो ऽन॒वः)

---

44. अ॒ह॒सो॒ यत्र॑ – (अ॒ह॒सो अ॒ह॒सः) – 1.6.12.3 (alopam)

45. अ॒ध॒स्प॒दं त॒मीं कृ॒धि यो अ॒स्मा॒ अ॒भि॒दा॒सति॑ ॥ – 1.6.12.4

कृ॒धि । यः । = । (कृ॒धि यो यस्कृ॒धि) । (अ॒स्मा॒ अ॒स्मान्)

46. अ॒पा॒नु॒दो ज॒न॒म॒मि॒त्र॒य॒न्त॒मु॒रुं दे॒वेभ्यो॑ अ॒कृ॒णो॒रु लो॒कं ॥ – 1.6.12.4

अ॒प । अ॒नु॒दः । = (अ॒पा॒नु॒दो ऽनु॒दो अ॒पा॒पा॒नु॒दः)

47. भा॒मि॒तो ऽमि॒त्र॒स्या॒भि॒दा॒सतः॑ ॥ – 1.6.12.5

अ॒मि॒त्र॒स्य । अ॒भि॒दा॒सतः॑ । =(अ॒भि॒दा॒सदो अ॒भि॒दा॒सदो अ॒मि॒त्र॒स्य)

48. अ॒व॒र्द्ध॒य॒न्न॒ह॒ये ह॒न्त॒वा उ ॥ – 1.6.12.6

49. अ॒न॒श्वा॒सो ये प॒व॒योऽ॒र॒था – (लोपम्) - 1.6.12.6

=====

Section 2 - Katina Ghana panchaati

50. सं त्वा सि॒ञ्चामि॑ य॒जु॒षा – 1.6.1.1

51. अ॒ग्नि॒र्मा दु॒रि॒ष्टात् पा॒तु – 1.6.3.1

52. अ॒ग॒न्म सु॒वः सु॒व॒र॒ग॒न्म – 1.6.6.1

53. ब॒भू॒व स प्र॒ज॒ज्ञे स वा॒वृ॒धे । - 1.6.6.4

54. वा आ॒र॒ण्यमि॒न्द्रि॒यमे॒व – 1.6.7.4

55. ए॒वैनं॑ च॒यु॒नक्ति॑ य॒ज्ञस्य॑ - 1.6.10.2

56. कुरु॑ते सँव॒त्स॒रे – 1.6.10.3

57. यो वै सप्तदशं प्रजापतिं – 1.6.11.1

58. उदयनं वेदं प्रतिष्ठितेनारिष्टेन – 1.6.11.2

59. श्रौषडित्युपावासाग्यजेत्युदनैषीद्ये यजामह – 1.6.11.3

60. अजनयन्. ये यजामह इति – 1.6.11.4

=====

--- प्रथम काण्डे षष्ठः प्रश्नः समाप्तः ---

1.7 प्रथमकाण्डे सप्तमः प्रश्नः –(याजमान ब्राह्मणं)

Section 1 - General panchaati

1 तामा॑हिय॒माणाम॒भि मन्त्र॑येत॒ सुरूप॑वर्षवर्ण॒ एहीति॑ प॒शवः॑ –
(कम्पम्) - 1.7.1.1

2 य॒ज्ञोऽसुरा॑ अ॒दुह॑त् – (असुरा॑ अ॒सुरान्) -1.7.1.1

3 सा मे स॒त्याऽऽशी॑रस्य॒ यज्ञ॑स्य – 1.7.1.2

4 स्तना॑ इ॒डोप॑हू॒तेति॑ वा॒युर्व॒त्सो यर्हि॑ हो॒तेडा॑मुप॒ह्वये॑त॒
तर्हि॑ यज॒मानः॑ – 1.7.1.2

5 स त्वा इ॒डा॒मुप॑ ह्वये॒त य इ॒डा॒मुप॑हू॒यात्मान॑ मि॒डा॒यामु॑प॒ह्वये॑तेति॒
सा नः॑ प्रि॒या सु॒प्रतू॑र्तिर्म॒घोनी॑त्याहे॒डामे॑व – 1.7.1.4

6 अक्षि॑तिमे॒वोपै॑ति कुर्व॒तो मे॒ मोप॑ दस॒दित्या॑ह – 1.7.1.6

7 सा न छि॒न॒त्ती(३) इति॑ छि॒न॒त्तीति॑ होवाच – 1.7.2.1

8 न छि॒न॒त्ती(३) इति॑ न छि॒न॒त्तीति॑ होवाच – 1.7.2.4

9 वाव॑ तौ तत् पर्य॑वदतां॒ या य॒ज्ञे – 1.7.2.2

10. दक्षि॑णैवा॒स्यैषा॑ऽथो य॒ज्ञस्यै॒व छि॒द्रम॑पि दधाति – 1.7.3.1 –
(अपि छि॒द्रम्)

11. तद॒न्वा॒हार्य॑स्यान्वा॒हार्य॑त्वं – 1.7.3.2
12. य॒ज्ञेन॒ वा इ॒ष्टी प॒क्वेन॑ पू॒र्त्ति – 1.7.3.3
13. स त्वे॒वेष्टा॑पू॒र्त्ति प्र॒जाप॑तेः - 1.7.3.3
14. वै दे॒वा उ॒ज्जि॒तिम॒नूद॑जयन् – 1.7.4.2
15. तर्हि॑ ब्रू॒यादे॒मा अ॒ग्नन्ना॑शिषः – 1.7.4.3
16. प॒शूना॑प्नो॒त्यास्य॑ प्र॒जायां॑ – 1.7.4.6
17. ध्रु॒वामे॒वाऽऽप्या॑ययति॒ तामा॑प्यायमानां – 1.7.5.1
18. लो॒कानन॑प॒जय्य॑म॒भ्यज॑यन् – (कम्पम्) - 1.7.5.4
19. तस्मै॑ ते॒ मा ऽऽ वृ॒क्षी॒त्याह॑ – (त्रि क्रमम्) - 1.7.6.1
20. इत्ये॒ष वा अ॒स्य लो॒कस्य॑ प्रत्यवरो॒हो यदा॑हे॒दम॒हम॒मुं – 1.7.6.2
21. समि॑द्धो अ॒ग्ने मे दी॑दिहि॒ समे॒द्धा ते॑ – 1.7.6.4
22. य॒ज्ञ ए॒ति न नि॑ वर्तते॒ पुनः॑ – 1.7.6.7
23. तम॑भि॒ नि वर्त॑ते – (कम्पम्) - 1.7.6.7
24. अ॒न्तर॑मृ॒तम॑प्सु भै॒षज॑म् – (कम्पम्) - 1.7.7.2
25. दे॒व स॒वि॒तः प्र सु॑व – (अलोप अनुवाकम्) – 1.7.7.1

26. प॒त॒त्री ते नो॒ऽग्नयः॑ प॒प्रयः॑ पा॒रयन्तु॑ ॥ – 1.7.7.2

ते । नः । अ॒ग्नयः॑ । प॒प्रयः॑ । पा॒रयन्तु॑ ॥

(Ghanam given in GS)

26.1 प॒दानि॑ – ते नः॑ अ॒ग्नयः॑

घन॑ पूर्॒व प॒दानि॑ – ते नः॑ नः॑ ते ते नः॑ अ॒ग्नयः॑ अ॒ग्नयः॑ नः॑

ते ते नः॑ अ॒ग्नयः॑ ।

घन॑ वा॒क्यम् – ते नो॑ न॒स्ते ते नो॒ऽग्नयो॑ अ॒ग्नयो॑ न॒ स्ते ते
नो॒ऽग्नयः॑ ।

26.2 प॒दानि॑ – नः॑ अ॒ग्नयः॑ प॒प्रयः॑

घन॑ पूर्॒व प॒दानि॑ – नः॑ अ॒ग्नयः॑ अ॒ग्नयः॑ नः॑ नः॑ अ॒ग्नयः॑

प॒प्रयः॑ प॒प्रयः॑ अ॒ग्नयः॑ नः॑ नः॑ अ॒ग्नयः॑ प॒प्रयः॑ ।

घन॑ वा॒क्यम् – नो॒ऽग्नयो॑ अ॒ग्नयो॑ नो॑ नो॒ऽग्नयः॑ प॒प्रयः॑ प॒प्रयो॑
अ॒ग्नयो॑ नो॑ नो॒ऽग्नयः॑ प॒प्रयः॑ ।

26.3 प॒दानि॑ – अ॒ग्नयः॑ प॒प्रयः॑ पा॒रयन्तु॑

घन॑ पूर्॒व प॒दानि॑ – अ॒ग्नयः॑ प॒प्रयः॑ प॒प्रयः॑ अ॒ग्नयः॑ अ॒ग्नयः॑

प॒प्रयः॑ पा॒रयन्तु॑ पा॒रयन्तु॑ प॒प्रयः॑ अ॒ग्नयः॑ अ॒ग्नयः॑ प॒प्रयः॑ पा॒रयन्तु॑ ।

घनसन्धिः – प्रथम काण्डे सप्तमः प्रश्नः (1.7)

घन वाक्यम् – अ॒ग्नयः॑ प॒प्रयः॑ प॒प्रयो॑ अ॒ग्नयो॑ ऽग्नयः॑ प॒प्रयः॑
पा॒रयन्तु॑ पा॒रयन्तु॑ प॒प्रयो॑ अ॒ग्नयो॑ ऽग्नयः॑ प॒प्रयः॑ पा॒रयन्तु॑ ।

27. दे॒वस्या॒ह॒ स॒वितुः॑ प्र॒सवे॑ – (अलोप अनुवाकम्) - 1.7.8.1

28. उ॒त स्मा॒स्य द्र॒वतस्तु॑रण्यतः॑ – 1.7.8.3

29. आ॒ मा॒ वाज॑स्य प्र॒सवः॑ – 1.7.8.3

30. आ॒ मा॒ गन्तां॑ पि॒तरा॑ मा॒तरा॑ चा॒ऽऽ मा॒ सोमः॑ – 1.7.8.3&1.7.8.4

31. स॒मध॑द्ध्व॒मजी॑जिपत वनस्पतय – 1.7.8.4

अ॒जी॒जिप॑त । व॒नस्प॑तयः । = (वनस्पतय ऽजीजिपतो)

32. क्ष॒त्रस्यो॑ल्ब॒मसि॑ क्ष॒त्रस्य॑ यो॒निर॑सि – (अलोप अनुवाकम्) - 1.7.9.1

33. अ॒न्नाय॑ त्वा॒ऽन्ना॑द्याय त्वा॒ वाजा॑य – 1.7.9.2

34. जा॒य ए॒हि सु॒वो रो॒हाव॑ रो॒हाव॑ हि सु॒वर॑हं
ना॒वुभ॑योः सु॒वः – 1.7.9.2

35. वाज॑स्ये॒मं प्र॒सवः॑ – 1.7.10.1

36. अ॒ग्ने अ॒च्छा व॒देह॑ नः॒ प्रति॑ नः॒ सु॒मना॑ भव ।

प्र॒ णो॑ य॒च्छ भु॒वस्प॑ते ध॒नदा॑ अ॒सि न॒स्त्वं ॥ – 1.7.10.2

प॒ते । ध॒नदाः॑ । = (धनदा स्पते), अ॒सि । नः॑ । = (नो ऽस्यसि)

---

37. अ॒ग्निरेका॑क्षरेण – (अलोप अनुवाकम्)– 1.7.11.1

---

38. वि॒ष्णुस्त्र्य॑क्षरेण त्रीन् – 1.7.11.1

त्र्य॑क्षरेण । त्रीन् । = (त्री॑ स्त्री॑ त्र्यक्षरेण)

PS 6.14 - trIn followed by t becomes “trl(gg) st”

---

39. चतु॑ष्पदः प॒शूनुद॑जयत् – (पशू॑ श्वतुष्पदः) – 1.7.11.1

---

40. उ॒प॒या॒म॒गृ॒हीतो॑ऽसि नृ॒षदं॑ त्वा – (अलोप अनुवाकम्)– 1.7.12.1

---

41. स हि घृ॑णिरु॒रुर्व॑राय गा॒तुः ।

स प्र॒त्युदै॑द् ध॒रुणो॑ म॒ध्वः – 1.7.12.2

---

42. अ॒न्व॒ह मा॒सा अ॒न्वि॒द्वना॒न्यन्वो॑षधीरनु
(अलोप अनुवाकम्) – 1.7.13.1

---

43. वाव॑शाने अ॒न्वापो॑ अजिहत – 1.7.13.1

वाव॑शाने इति । अनु॑ । आपः॑ । = (आपो॑ अनु वावशाने)

अनु॑ । आपः॑ । = (अन्वाप आपो अन्वन्वापः)

PS 11.5 -'a' of anu does not elide (alopam) after ApO (ApaH)

---

44. इ॒न्द्रा॒णीमा॒सु ना॑रिषु – (कम्पम्) – 1.7.13.1

---

45. आ ते म॒ह इन्द्रो॑त्यु॒ग्र स॑मन्यवः – (कम्पम्) - 1.7.13.2

---

46. मनो॑ वि॒ष्वद्रि॒यग् वि॑ चा॒रीत् ॥

मा नो॑ म॒र्दधी॒रा भ॑रा द॒द्धि तन्नः॑ प्र दा॒शुषे॑ – 1.7.13.3

तत् । नः । प्र । = (प्र प्र णः)

---

47. इन्द्र॑मा ह॒विषा॑ व॒यं । उ॒भा हि॑ ह॒स्ता व॒सुना॑ – 1.7.13.4

---

48. द्वेषः॑ स॒नुत॑र्यु॒योतु॑ ॥ – 1.7.13.5

द्वेषः॑ । स॒नुतः॑ । = (सनुतर् द्वेषः) PS 8.8 - sanutaH visargam = r

---

49. प्रोष्व॑स्मै पु॒रोर॒थमिन्द्रा॑य शू॒षम॑र्चत ।

अ॒भीके॑ चिदु॒ लोक॑कृ॒त् स॒ङ्गे स॒मथ्सु॑ – 1.7.13.5

=====

Section 2 - Katina Ghana panchaati

50. पा॒कय॑ज्ञं वा॒ अन्वा॑हि॒ताग्नेः॑ – 1.7.1.1

51. यज॑तेऽप्य॒न्यं य॑ज॒मानं॑ – 1.7.1.2

52. मा॒त्रे व॒त्समु॑पाव॒सृज॑ति – 1.7.1.3

53. का॒मये॑त प॒शुमा॑न्त् स्या॒दिति॑ प्र॒तीचीं॑ – 1.7.1.4

54. स॒श्रवा॑ ह सौव॒र्चन॑सः - 1.7.2.1

55. अ॒स्यै शरी॑रं गां वा॒व – 1.7.2.2

56. उपा॑ह्व॒था इति॑ होवा॒च – 1.7.2.3

57. इ॒यं वै प्र॒जाः प॒राभ॒वन्तीः – 1.7.2.4
58. ध्रु॒वां वै रि॒च्यमा॒नां – 1.7.5.1
59. अ॒गन्म सु॒वः सु॒वर॒गन्मे॒त्याह – 1.7.6.1
60. अ॒न्तर॒मृ॒तम॒प्सु भै॒षज॒म् – 1.7.7.2
61. अ॒मी॒वाः ॥ ए॒ष स्य॒ वा॒जी – 1.7.8.3
62. अ॒ग्नि॒रेका॒क्षरे॒ण वा॒चम् – 1.7.11.1
63. अ॒न्वह॒ मा॒सा अ॒न्वि॒द्वना॒नि – 1.7.13.1

=====

--- प्रथम काण्डे सप्तमः प्रश्नः समाप्तः ---

1.8 प्रथमकाण्डे अष्टमः प्रश्नः – (राजसूयः)

Section 1 - General panchaati

1. मुञ्चे॒म-म॒ह॒सः॒ स्वाहा॒ नमः॒ – 1.8.1.1

2. मो षू॒ ण॒ इन्द्र॑ पृ॒थ्सु॑ दे॒वास्तु॑ स्म ते शु॒ष्मिन्न॒वया॒ –
(त्रि क्रमम्) - 1.8.3.1

3. यच्छू॒द्रे यद॒र्य ए॒नश्च॑कृ॒म – (कम्पम्) - 1.8.3.1

4. व॒स्ने॒व वि॒ क्री॑णावहा॒ इष॑म् – 1.8.4.1

5. दे॒हि मे॒ ददा॑मि ते॒ नि मे॒ धेहि॑ नि ते॒ - 1.8.4.1

6. पि॒तृभ्यो॑ ब॒र्हिष॑द्भ्यो॑ धा॒नाः – 1.8.5.1

7. योजा॑ न्विन्द्र ते॒ हरी॑ ॥

अक्ष॑न्नमी॒मद॑न्त॒ ह्यव॑ प्रि॒याः – 1.8.5.1

8. अस्तो॑षत॒ स्वभा॑नवो॒ विप्राः॒ – 1.8.5.1 & 1.8.5.2

9. सु॒विद॑न्ना॒ अपी॑त॒ यमे॒न ये॒ – 1.8.5.2

10. मनो॑ न्वा हु॒वाम॑हे – 1.8.5.2

11. मे॒ष्या अ॒वा॒बं रु॒द्रम॑दि॒मह्य॑व॒ दे॒वं – 1.8.6.2

12. प॒रो मू॒जव॑तो॒ऽती॒ह्य व॑ततधन्वा – 1.8.6.2

13. धे॒नु॒र्दक्षि॑णानैर्ऋ॒तं च॒रुं – 1.8.9.1

14. एका॑दशकपालं॒ प्रति॒ निः – (निर्॒ णिष्पति॑) - 1.8.9.2

15. क॒र्णाश्चा॑कर्णा॒ञ्च तण्डु॑लान् – 1.8.9.3
(तण्डु॑लान् तण्डुला॒ञ्च)

16. दे॒वसु॒वः स्थ॒ त इ॒ममामु॑ष्यायणम् – 1.8.10.2

17. मि॒त्र ए॒वै-र॒राति॑-म॒तारी॑दसू॒षुदन्त॑ य॒ज्ञिया॑ ऋ॒तेन॑
व्यु॒ त्रितो॑ ज॒रिमा॑णं न आ॒नङ् – 1.8.10.2

नः । आ॒नट् । = (आ॒नण्णो॒नः)

(First letter followed by nasal becomes the nasal of its class – ‘T’ becomes N and the following naH becomes NaH(No))

18. अ॒र्थे॒तः स्था॒ऽपां पति॑रसि – (पति॑ष्पतिः) - 1.8.11.1

19. ऊ॒र्ज ए॒ता अ॒निभृ॑ष्टा अ॒पस्यु॑वः – 1.8.12.1

20. अ॒वि॒न्नो ऽय॑म॒सावा॑मु॒ष्याय॑णो॒ऽस्यां – 1.8.12.2

21. वि॒ङ् द्र॒विण॑मु॒दीची॑माति॒ष्ठानु॑ष्टुप् त्वा – 1.8.13.1

22. ई॒दृङ् चा॒न्यादृ॑ङ् चै॒तादृ॑ङ् च – 1.8.13.2

23. क्ष॒त्राणां॑ क्ष॒त्रप॑तिर॒स्यति॑ दि॒वस्पा॑हि – 1.8.14.2

24. हि॒सि॒षं॒ मा मां॒ मा॒ता पृ॒थि॒वी हि॒सी॒दिय॒दस्या॒यु-र॒स्यायु॒र्मे
धे॒ह्यूर्ग॒स्यूर्जं॑ मे॒ धेहि॒ यु॒ङ्क्षि॒ व॒र्चो॑ऽसि॒ व॒र्चो॑ मयि॒ धे॒ह्यग्ने॑

- 1.8.15.1 & 1.8.15.2

25. ह॒सः शु॒चि॒षद् वसु॑रन्त॒रिक्ष-स॒द्धो॒ता वे॒दि॒षद॒ति॒थि
दु॒रो॒णस॒त् । नृ॒षद् वर॑स॒दृ॒तस॒द् व्यो॒मस॒द॒ब्जा गो॒जा ऋ॒तजा॑
अ॒द्रि॒जा ऋ॒तं बृ॒हत् ॥ - 1.8.15.2

26. स्यो॒ना॒मा सी॒द सु॒षदा॒मा - 1.8.16.1

27. प॒स्त्या॒स्वा सा॒म्राज्या॑य - 1.8.16.1

28. दि॒शोऽभ्य॑य॒ राजा॑ऽभू॒त् सु॒श्लो॒काँ(४) सु॒मङ्ग॒लाँ(४)
स॒त्यरा॒जा(३)न् । (क॒म्पम्) - 1.8.16.2

29. प्र॒त्यङ् ख॒सो॒मो अ॒ति॒द्रु॒तः ।-(अ॒ति॒द्रु॒तो अ॒ति॒द्रु॒तः) -1.8.21.1
PS 11.17 - 'a' of atidrutaH does not elide

30. कु॒वि॒दङ्ग॒ यव॑मन्तो॒ यवं चि॒द्य॒था दा॒न्त्य॒नु॒पूर्वं वि॒यूय॑ ।
इ॒हे॒हैषां॑ कृ॒णु॒त भो॒जना॑नि - 1.8.21.1

31. अ॒ग्ना॒वि॒ष्णू म॒हि तत् - (अ॒लोप॑ अ॒नुवा॑कम्) - 1.8.22.1

32. वि॒धेम॑ न॒मसा॑ ह॒वि॒र्भिः॑ । (ह॒वि॒र्भिर्. ह॒वि॒र्भिः) - 1.8.22.2

घनसन्धिः – प्रथम काण्डे अष्टमः प्रश्नः (1.8)

33. बृ॒हस्प॑ते अ॒ति य॒दर्यो॑ अर्॒हात् – 1.8.22.2

34. दे॒वानां॑ ँ॒ इ॒न्मनो॑ यज॒मान॑ इ॒यक्ष॑त्य॒भीद॑यज्वनो
भुवत् ॥ – 1.8.22.4

35. उ॒त त्य॑दाश्च॒श्रियं॑ ॥ न॒कि॒ष्टं क॑र्मणा न॒शन्न॑ प्र योषत् – 1.8.22.4
न । प्र । = (प्र प्र ण न प्र)

36. वि॒षूची॑म॒मीवा॑ या नो ग॒य-मा॑वि॒वेश॑ । – 1.8.22.5

=====

Section 2 - Katina Ghana panchaati

37. अ॒र्थे॒तः स्था॑ऽपां पतिः – 1.8.11.1

38. शू॒रो वा पृ॑ट्ठ॒त्सु का॑सु चि॒त् । - 1.8.22.4

=====

== प्रथम काण्डे अष्टमः प्रश्नः समाप्तः==

== घना सन्धिः – प्रथम काण्डः समाप्तः ==